Commissieleden kunnen voorafgaand ook vragen stellen. Stuur uw vragen naar de griffie. Vragen en antwoorden worden ook opgenomen bij het betreffende agendapunt.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter
Goedenavond iedereen. Vandaag, dinsdag 30 november, heet ik zowel de commissieleden als de toehorende burgers thuis welkom tijdens deze digitale vergadering

1 Opening door de voorzitter

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter
van burgers en samenleving. Het fysieke vergaderen was helaas van korte duur. Het alom bekende opsteken van het handje is nog wel bekend en we laten in de eerste termijn onze collega commissieleden altijd uitspreken. Indien een bepaald agendapunt als bespreekstuk op de agenda dient te komen zullen daarmee twee partijen mede in te stemmen. We hebben een goed gevulde agenda met de nodige ontwerpbesluiten en presentaties. Voor de presentatie is telkens maximaal 15 minuten geagendeerd. Hier zal ik, gezien onze agenda, ook echt over moeten waken. Tegen de klok van half tien zullen wij samen bekijken of we dan nog de voorliggende agendapunten verder afmaken of dat we anderszins afspreken. Voor vanavond zijn in elk geval wethouder Jongen, wethouder Wiermans en wethouder Schlangen uitgenodigd. Afgemeld zijn de heer Van Horssen, de heer De Groot en de heer Starmans. Inmiddels hebben we ook al een lootje getrokken ter bepaling van de spreekvolgorde. Het getrokken nummer van vanavond is nummer dertien. Dat komt overeen met de heer Vinders. Dit betekent dat de fractie van de PvdA vandaag het eerste spreekrecht heeft en dat de spreekvolgorde als volgt is: de PvdA, Ouderenpartij, Lokaal Alternatief, Ons Kerkrade, de SP, CDA, VVD en BurgerBelangen.

2 Vragenuurtje

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter
Wij gaan nou naar agendapunt twee: het vragenuurtje.

3 Spreektijd voor het publiek

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter
Er zijn voor vandaag geen vragen ingediend. Dan gaan we naar agendapunt drie: spreektijd voor het publiek. In het kader van corona worden geen sprekers toegelaten en er heeft zich ook niemand gemeld voor de schriftelijke spreektijd

4 Vaststelling van de agenda

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter
voor het publiek. Agendapunt vier: vaststelling van de agenda. Kan iedereen instemmen met de agenda zoals die nu voorligt? Indien niet, zie ik graag een handje. Ik zie op dit moment twee handjes. De heer Ter Horst. Goedenavond. Sorry, Voorzitter, mevrouw Laumann is op dit moment 'as we speak' in aan het loggen en mevrouw Wevers is voor vanavond afgemeld. Dank u wel, de heer Ter Horst. De heer Douma. Dank u wel, voorzitter. In principe ben ik akkoord met de agenda, maar misschien eventjes een mededeling om misschien

in de toekomst toch even rekening te houden met de personen die de agenda samenstellen, om toch even kritisch te kijken hoeveel uur per agenda-stuk je hebt, dan hoeft u als voorzitter misschien niet om half tien knopen door te hakken. Misschien dat er dan in de toekomst even kritisch naar gekeken kan worden. Bedankt. Dank u voor uw aanvulling, de heer Douma. Uiteraard is in het presidium daar ook al vrij uitgebreid over gesproken en er zijn overwegingen gemaakt en dit is helaas toch de agenda van vandaag. De heer Paas. Ik wil even, voorzitter, Leon Slenter afmelden en ik kom in zijn plaats vanavond.

5 Vaststelling van de besluitenlijst commissie B&S 19 oktober 2021

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dank u wel, de heer Paas. Dan gaan we door naar agendapunt nummer vijf: de vaststelling van de besluiten van de commissie van B&S 19 oktober 2021. Zijn er nog op- of aanmerkingen omtrent deze besluitenlijst? Ik ga even de pagina 's af, pagina 1? pagina 2? En pagina drie? Ik hoor niks. Voorzitter, het geluid is weg. Ik denk: ik kijk of jullie opletten. Hebben jullie de rest wel gehoord zojuist? Nee, niks. Horen jullie me nou wel? Ja, het lampje brandt. Ja, ik zie geen lampje, dus helaas. Vanaf wanneer hebben jullie niet meer gehoord? Vanaf goedenavond allemaal samen. De heer Driessen, 1 april is geweest, hè, we gaan richting de kerst. Ja, dat is ook een goeie voor de kerst. Maar jullie hebben wel meegekregen dat de besluitenlijst is vastgesteld.

6 Ontwerpbesluit inzake 'Bestuursovereenkomst samenwerking informele steun tussen de gemeenten Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Brunssum, Voerendaal en Simpelveld’

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Goed zo, dank u wel voor het opletten dan. Dan gaan we door naar agendapunt zes. Ik was al even aan het denken: als we het zo door laten lopen, zijn we sneller klaar. Dat zou ook fijn zijn. Maar helaas, agendapunt zes: Het ontwerpbesluit inzake de 'Bestuursovereenkomst samenwerking informele steun tussen de gemeente Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Brunssum, Voerendaal en Simpelveld.' Voor dit agendapunt is wethouder Jongen uitgenodigd en wordt hij ambtelijk ondersteund door mevrouw Marie-Therese Bindels-Counotte. Tot 2019 gaven alle gemeenten in Parkstad op eigen wijze vorm aan de ondersteuning van informele zorg en of ondersteuning. Zoals u allen heeft kunnen lezen in de onderliggende stukken is het voor toetreding tot de bestuursovereenkomst, lichte gemeenschappelijke reden trouwens, toestemming noodzakelijk van de gemeenteraad. In de nota van toelichting is aangegeven wat de beweegredenen zijn. Indien u kunt instemmen, zal de huidige bestuursovereenkomst door Heerlen worden aangepast met als toevoeging van de gemeente Kerkrade en dienen alle betrokken gemeenten opnieuw te ondertekenen. Indien zulks akkoord is, zal de gemeente Heerlen zorg dragen voor afwikkelen van ondertekening en nadien ook zorgen voor verzending aan de gedeputeerde staten en eveneens overgaan tot publiceren. Thans is de vraag: kunt u toestemming verlenen voor deelname aan de bestuursovereenkomst samenwerking, informele steun tussen de gemeente Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Brunssum, Voerendaal en Simpelveld. Er zijn inmiddels een aantal vragen ingediend door Burgerbelangen, mevrouw Nettie Paul-Ubachs. Deze zijn ook beantwoord heb ik gezien en ik wil nou het woord geven

L.A. Jongen wethouder

aan wethouder Jongen voor een eventuele verdere toelichting. Dank u wel, Voorzitter, voor de inleiding. U heeft duidelijk gemaakt wat nu voorligt. Ik wil nog even benadrukken dat Kerkrade destijds niet heeft aangesloten, en daardoor onvoldoende duidelijk was hoe ver de samenwerking zou bereiken. Door deze goed te volgen is duidelijk geworden dat de samenwerking veel vooroordelen kent voor zowel de deelnemende gemeenten als ook de informele steunpartij en dat elke gemeente toch de couleur lokaal kan behouden. Dus

daar waar gemeente Kerkrade denkt: we kunnen iets extras of we moeten bepaalde zaken stipuleren, dan kunnen we dat altijd doen en vandaag dat dit hier nu voorligt.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dank u wel. Ik zal maar even checken of het lampje rood is. Het is rood. Ik ga een eerste rondje doen en ik begin bij de PvdA. Wie mag ik het woord geven?

Fractie PvdA Kerkrade

De heer Savelberg, u mag uw microfoon aanzetten. Dan bent u net zo goed te horen als ik. Ja, de wethouder en de Voorzitter hebben natuurlijk dingen gezegd. Het is toch wel een samenwerking die vele voordelen kent, zowel voor de [onhoorbaar] voor de informele steunpartijen en belangrijk natuurlijk dat we [onhoorbaar] behouden kunnen. Als één van de [onhoorbaar] negatieve financiële consequenties. De bedragen zijn al in de begroting opgenomen. Dus we hebben wel nog een vraag en dat is dan omdat er staat dat er een structurele samenwerking is en dat er minder administratieve uren zijn. Wij wilden [onhoorbaar] van tevoren van: hoe worden die uren die nou wegvallen als administratieve uren opgevuld in de komende periodes?

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

[onhoorbaar] de gemeenschappelijke dingen [onhoorbaar]. Dank u wel, de heer Savelberg. Dan ga ik naar de Ouderenpartij, de heer Paas.

Fractie Ouderenpartij

Zegt u het maar, Voorzitter. Ik moet u bekennen, Voorzitter, ik heb de vragen die Burgerbelangen gesteld heeft en die het college kennelijk al beantwoord heeft, niet gezien, dus ik had wel een paar vraagjes. Dus mocht het zo zijn dat die al gesteld en beantwoord zijn, dan kapt u die gewoon af, dan zijn we snel klaar. Het is een lichte gemeenschappelijke regeling en mijn vragen waren: Gaat de betaling, geschiedt die vooruit of achteraf? Want namelijk, als je vooruitbetaald weet je niet wat de gemeente Heerlen ermee gaat doen met dat geld en zijn er personele consequenties voor een deel van de werkzaamheden overgedragen worden in Heerlen. Dan vraag ik me af: wat doen we dan met die mensen die dat in Kerkrade altijd gedaan hebben? Ik neem aan, Voorzitter, dat er ook elk jaar een begroting komt van die licht gemeenschappelijke regeling.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Ik denk dat dat voldoende is voor dit moment. Dank u wel, de heer Paas.

Fractie Lokaal Alternatief

Dan ga ik naar Lokaal Alternatief. Wie mag ik het woord geven? U mag mij het woord geven, Voorzitter, en ik wil bij deze meteen de heer Staelmans afmelden voor vanavond. De samenwerking heeft al bewezen dat het goed functioneert en het lijkt ons een heel goed idee, zeker gezien de argumenten in de beantwoording om hier in mee te gaan. Het heeft het grote voordeel van de schaalvergroting terwijl je de plaatselijke invulling nog behoudt, dus dat is een hele mooie combinatie.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Wij zijn er in akkoord.

Fractie Ons Kerkrade

Dank u wel, mevrouw Bremen. Dan ga ik naar Ons Kerkrade toe. Dank u wel. Ben ik te horen. Hoor je mij? Ja. Ja, want de iPad is de hele het wachtwoord aan het vragen en weet ik veel allemaal, dus ik weet niet of ik te zien en te horen ben, maar prima. Het is goed stuk. Samenwerking is altijd prima, ook deze GR-light, zal u dat dan noemen, niet te lang over praten. De vragen die we wel nog hebben: wat heeft het verder? Want normaal hebben wij bij een GR een aansturing, [onhoorbaar] een zienswijze mogen geven. Is dat in de toekomst bij dit ook of valt er nog altijd iets te beslissen voor de raad? Zijn er toekomstige financiële gevolgen te verwachten, want nu staat er dat die er niet zijn? En zijn er geen andere contractuele verplichtingen in deze voor de toekomst waar we nu alvast rekening mee moeten houden

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

om daar naar te kijken? Tot zover, dank u wel.

Fractie SP

Dank u wel, de heer Krasovec. Dan gaan we naar de SP. Dank u wel, Voorzitter. Er zijn aardig al wat vragen gesteld en ook al wat antwoorden gegeven. We hebben er nog een paar. Onze vraag is vanuit de Kerkrade: wie zal de zitting nemen in dat bestuur van het Wmo? Ik hoorde de wethouder de Couleur Locale zeggen. In hoeverre is die vertegenwoordigd? Want de gemeente Heerlen beheert, de gemeente Heerlen keert uit. Het

summiere stuk dat we gehad hebben, daar staat alleen: 'de gemeenten betalen en Heerlen keert uit.' Dus we willen graag weten in hoeverre dat de gemeente Kerkrade op kan komen voor z'n eigen organisaties. Verder staat in de bestuursovereenkomst artikel drie, lid één, dat de gezamenlijke gemeenten noodzakelijk bestuurlijk overleg voeren. Mijn vraag is dan: wie bepaalt wat noodzakelijk is, wat de frequentie is en in hoeverre dat Kerkrade daar ook bij deelneemt omdat wij als nieuwe gemeente erbij komen en we zijn heel erg benieuwd

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

wat concreet de samenwerking tussen gemeenten betekent? Dank u wel, Voorzitter. Dank u wel, de heer Ter Horst. Dan ga ik naar het CDA. Dank u wel, Voorzitter. Er zijn inderdaad een aantal vragen al gesteld. De vragen die voor ons nog overblijven op dit moment,

Fractie CDA

er wordt inderdaad gesproken over het behouden van de Couleur Locale, welke zaken wil Kerkrade daar dan op een eigen manier eigen invulling aan geven? Zijn daar al concrete voorbeelden van? Onze vraag is ook of er ook voor de gemeente Kerkrade echter nadelen verbonden zijn, waar we dus met elkaar op moeten letten aan de constructie waarbij de gemeente Heerlen

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

als coördinerende gemeente optreedt. Dat zijn op dit moment onze vragen. Dank u wel.

Fractie VVD

Dank u wel, mevrouw Van Leeuwenstein. Dan ga ik naar de VVD. Dank u wel, Voorzitter. Samenwerking is altijd goed. Er zijn genoeg voorbeelden van wat daar voordelen uit te behaald zijn. Toch zou ik graag eens willen weten en daar een voorbeeld van krijgen, van de voordelen die we nu echt zouden kunnen behalen, voordelen die we eerst niet zagen? Dan wacht ik even het antwoord af. Dank u wel, de heer Driessen.

Fractie Burgerbelangen

Dan gaan we naar BurgerBelangen toe. Dank u wel, Voorzitter. Wat ons betreft is het goed geweest eerst de kat uit de boom te kijken en nu nadat duidelijk is geworden dat samenwerking veel voordelen kent voor zowel de gemeente als ook de informele steunpartijen, is het een goed moment om nu te gaan deelnemen aan deze samenwerking. We zijn blij met de indicatoren die helder zijn verwoord in nageleverde stukken. Het is prachtig hoe het eruitziet. Zo weet je ook waar je op kunt toetsen. Dat is voor ons heel belangrijk. De vraag daarbij is natuurlijk: worden de resultaten van de genoemde indicatoren over een bepaalde periode teruggekoppeld naar de deelnemende gemeente, net zoals het gebeurt vanuit andere gemeenschappelijke regelingen natuurlijk? Verder geven wij toestemming voor deelname aan de bestuursovereenkomst. Dank u wel.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dank u wel, mevrouw Paul-Ubachs.

L.A. Jongen wethouder

Ik ga het woord geven aan het wethouder Jongen met verzoek om zelf de regie over te nemen voor de beantwoording. Dank u wel, Voorzitter. Ik zal in eerste instantie beginnen en daar waar nog vragen openstaan, zal Marie-Therese Binders die ook nog beantwoorden. Ik ga even de vragen of de opmerkingen van de successievelijk partijen even langs. De Partij van de Arbeid vroeg naar het opvullen van de vrije uren. De uren die vrijkomen, wat gaat daarmee gebeuren? Nou, wat wij zien is dat er een ontzettende grote workload op de afdeling welzijn en de uren die nu niet hoeven worden ingezet door administratieve afhandelingen, kunnen de beleidsmedewerkers weer inzetten voor andere urgente zaken die spelen. Dus wat dat betreft is het zo dat we dan in het kader van de prioritering juist die mensen kunnen inzetten daar waar het nu voor Kerkrade heel hard nodig is. Dan de Ouderenpartij vooraf begroting nodig. Het is zo dat elke gemeente bijdraagt wat ze dus willen bijdragen. Dat heeft u ook gezien in de overzichten die naar aanleiding van de vraag van mevrouw Paul zijn verstrekt en het is zo dat wij dat hier intern bespreken en bekijken wat we als gemeente kunnen bijdragen en wat de vragen en de opgave zijn die ook de raad op bepaalde gebieden stelt. Dat bedrag wordt ingebracht en daar gaan de betreffende instanties mee aan de slag. Dus het is een vooraf bedrag wat zij inzetten en de verantwoording vindt altijd achteraf plaats in de verslagen die van de betreffende organisaties komen. Lokaal Alternatief had verder geen opmerkingen. Dan vroeg Ons Kerkrade of toch geen zienswijze nodig is, omdat het een lichte gemeenschappelijke regeling is. Dit is in tegenstelling tot een gemeenschappelijke regeling niet nodig. Dat hoeft dus niet altijd vooraf in de raad voorgelegd te worden met betrekking tot de begroting en dergelijke. Vandaar dat het een lichte gemeenschappelijke

regeling is. Dat wil dus wel zeggen dat de verantwoordelijke colleges of de betreffende colleges en de persoon van de betreffende wethouder wel aan de zet en de bal is om te kijken of alles loopt zoals het moet lopen. Dan krijg je ook dat wij een overleg met de wethouders Wmo hebben in de regio en in dat overleg worden allerlei zaken besproken die de Wmo aangehouden, zo onder andere de informele zorg. Alleen zijn wij omdat wij geen partner hebben, zijn wij bij de bespreking van dat agendapunt niet bij de bespreking geweest, omdat wij dan altijd afzonderlijk met die instanties aan tafel te zitten. Dat is dan ook de meerwaarde om het toch gezamenlijk de doen, om één keer alles af te tikken en te bespreken. Dan de vraag van de SP , wat is dat het bestuur van de Wmo? Dat bestuur van de Wmo is in feite het regio overleg van de wethouders Wmo in de regio, wat voorheen elke maand plaatsvond en nou zes tot vijf keer paar jaar, afhankelijk van de zaken die naar voren komen. Dan de Couleur Locale, want dat was ook het feit waarom wij als Kerkrade in het begin huiverig waren om aan te sluiten, want we wilden niet de regiegeheel overgeven omdat we niet wisten wat we dan overgeven. Zoals u weet, zijn we er altijd sceptisch in, maar wat je dus nu ziet, is op het moment dat wij ten aanzien van bepaalde zaken een extra invulling willen geven, dan doen we dat. Kijk bijvoorbeeld naar de mantelzorg, daar geven wij het compliment. Daarnaast hebben wij ook een mantelzorg-show die wij organiseren voor de mantelzorgers en zo zijn dat bepaalde zaken die wij dan kunnen oppakken als wij vinden en ook u bijvoorbeeld om bepaalde zaken, bepaalde doelgroepen extra te ondersteunen of in het zonnetje te zetten. Heerlen betaald werd door de SP gezegd. In feite zijn zij dan ook financier, maar financier in die zin dat zij dan de afzonderlijke gemeenten, het geld krijgen en dan in feite in gesprek gaan met de betreffende instantie en dan ook in feite een verantwoording regelen. Dus je moet het zo zien dat zij namens ons allen de zaken afhandelen op administratief gebied, maar ook op financieel gebied. Dat noodzakelijk overleg is dan dat overleg wat dus plaatsvindt met de wethouders Wmo die altijd op dat gebied een vinger aan de pols zouden. Dan heeft het CDA gevraagd: wat zou het Couleur Locale kunnen zijn? Ik zei al zojuist dus bijvoorbeeld als je iets extras wil doen voor de mantelzorgers, dat kan. Wil je iets extras doen voor Buddyzorg, dan zouden dat kunnen en dat is wel belangrijk, want u heeft ook in die financiële overzichten gezien dat bijvoorbeeld bepaalde gemeentes 2.000 euro extra ter beschikking staande voor de mantelzorgers. Wij doen dat in wat ruimere mate, maar zo kun je dat wel per gemeente bekijken wat je wilt doen. Dan de vraag van de VVD: wat zijn de voordelen? De voordelen zijn ook al vermeld in de nota van toelichting. Je hebt één gespreksvoerder. Je hoeft niet altijd als afzonderlijke gemeente met elke instantie aan tafel te gaan en allerlei zaken af te wikkelen. Nu ga je dat centraal doen en dat betekent dus dat je veel efficiënter en effectiever met die instanties aan de slag kunt en dat is met name ook vanuit de ambtenaren die daarbij betrokken zijn duidelijk gebleken dat dat voordeel oplevert. Dan was ik even de vraag van burgerbelangen kwijt. Marie-Therese, dat had jij, geloof ik, genoteerd nog, hè?

M. Bindels-Counotte ambtenaar

Ik had nog begrepen van BurgerBelangen dat er werd gevraagd op welke wijze de terugkoppeling worden verzorgd. Via het ambtelijk overleg dat ook drie keer per jaar plaatsvindt. Dan wordt er samen met de beleidsadviseurs vanuit de diverse samenwerkende gemeenten met de stunt partijen overleg gevoerd en wordt er samen gekeken welke doelen en resultaten er al behaald zijn. In de afgelopen periode zijn de zaken, zoals u ook in de bijlage die nog achteraf toegestuurd waren, daarin zijn de doelen al opgenomen. Die zijn daar in de afgelopen tijd gevolgd en er wordt op dit moment door de samenwerkende gemeenten daar een evaluatieverslag van gemaakt om te bekijken hoe ver dat we daarin zijn gevolgd. In de aanloop hier naar toe kon Kerkrade ook al ambtelijk aansluiten bij die overleggen. Dus in die zin hebben we dat kunnen volgen en begin van volgend jaar zullen de stukken die ambtelijk nu in de voorbereiding zijn bestuurlijk besproken worden. Zoals wethouder Jongen ook net al vertelde, zal daar ook dan gezamenlijk worden bekeken hoe ver dat men is gekomen en welke doelen er nu weer voor de volgende periode worden gesteld. Zo gaat dit proces door.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Ik kijk even rond. Zijn er nog mensen die bij de eerste ronde vragen geen antwoord hebben gekregen op de door hun gestelde vraag? Dan zie ik graag een handje.

Fractie CDA

Mevrouw Van Leeuwenstein. Dank u, Voorzitter. Wij hadden nog een vraag of er ook mogelijke nadelen zijn aan deze constructie, met vooral de gemeente Heerlen als coördinerende gemeente, waarbij we met elkaar moeten waken,

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

ook in evaluatieve zin, van wat er nog in zo'n proces

L.A. Jongen wethouder

nadelig uit kan pakken. Dat was de vraag. Dank u. Ik kan misschien beginnen en wellicht dat Marie-Therese nog van de overleggen met de ambtenaren iets kan toevoegen. Zoals gezegd hebben wij de kat uit de boom gekeken, zoals de Voorzitter het noemde, om te kijken van hoe dat werkt. Geven we niet bepaalde competenties af? Dragen we die niet over, maar wat gebleken is dat het toch meer voordelen oplevert dan nadele, want omdat wij, zoals we zeggen toch de lokale invulling daar waar nodig is, kunnen aanvliegen en ook stipuleren. Dus zoals het er nu uitziet en zoals we dat hebben bekeken vanaf 2017 dacht ik, kunnen wij vanuit afstand zeggen: "Het heeft meer voordelen dan nadelen." Ik heb geen nadelen kunnen zien en ook kunnen waarnemen en wellicht dat de beleidsmedewerker daar vanuit het werkveld

M. Bindels-Counotte ambtenaar

ook nog iets kan toelichten. Om aan te vullen op wat de wethouder al aangaf, zijn er vooral voordelen waargenomen daar waar het gaat om ook een gezamenlijke scholing en training, het bundelen van de kracht om ook vrijwilligers en dergelijke goed te kunnen aansporen. Het is gewoon heel goed om te zien dat activiteiten die georganiseerd worden zoals scholing, training, intervisie en dergelijke dan ook meer op parkstad verband gedaan kunnen worden, zodat je dat ook veel beter kunt laten aansluiten op de behoeften die er overal liggen. Op grond daarvan is er ook een omwenteling gemaakt om bijvoorbeeld de maandelijkse inloop meer op parkstad niveau te gaan organiseren, zodat je ook de doelgroepen, als het bijvoorbeeld gaat over mantelzorg met name van personen met de dementie problematiek of daar waar het om eenzaamheid gaat, om dan mensen ook wat meer gerichter ondersteuning te kunnen bieden. Daar zijn ook al in de afgelopen tijd hele goede ervaringen mee opgedaan en de bedoeling is om dat naar de komende tijd zo te kunnen doorzetten

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

zodat we steeds meer voordelen met elkaar kunnen verkennen. Dank u wel beide voor de antwoorden. Ik ga ervan uit dat de eerste ronde nou beantwoord is. Ik ga even een rondje lopen voor de tweede keer, indien er behoefte aan is. Ik neem aan van wel. Graag een handje als er wel behoefte is een tweede ronde. Ja, dat is één iemand, dus dan gaan we gewoon het hele rondje nalopen, vind ik.

Fractie PvdA Kerkrade

Dan beginnen we bij de PvdA weer.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dank u wel.

Fractie Ouderenpartij

Wij hebben op dit moment geen extra vragen. Ouderenpartij. Ik had nog een vraag, Voorzitter naar eventuele personele consequenties. De wethouder heeft het er niet over gehad, maar misschien dat mevrouw Nettie Paul dat al gevraagd had.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Wij zijn in ieder geval akkoord, Voorzitter. Dank u.

Fractie Lokaal Alternatief

Dank u wel, de heer Paas. Dan ga ik naar Lokaal Alternatief. Nee, wij hebben geen aanvullende vragen.

Fractie Ons Kerkrade

Dank u. Ons Kerkrade. Dank u wel, voorzitter. Nog één vraag uit de beantwoording van net. De gemeente Heerlen is dan het centrumgemeente in deze. Hebben je dan ook meer stemrecht als het op stemmen aankomt

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

of blijft het voor iedereen gelijk, hoe groot de gemeente ook is? Dank u wel.

Fractie SP

Dank u wel. Dan ga ik naar de SP. Dank u wel, voorzitter. Ik heb goed geluisterd naar de wethouder en die antwoorden bevallen ons uitstekend. Als wij Heerlen kunnen, opschepen klinkt een beetje oneerbiedig, maar dat wil ik niet zeggen, maar als werk naar Heerlen kunnen bonjouren zodat wij meer tijd voor ons overhouden, zijn volledig voor.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dank u wel, voorzitter.

Fractie CDA

Dank u, de heer Ter Horst. Dan ga ik naar het CDA.

Fractie VVD

Dank u, Voorzitter. Geen vragen. Wij zijn akkoord. VVD. Dank u wel, Voorzitter. Er zijn veel vragen beantwoord, daar wordt je samen slimmer van.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

We zijn er blij mee en gaan bij deze akkoord.

Fractie Burgerbelangen

Dank u wel. Burgerbelangen. Wij hebben geen vragen meer en gaan akkoord. Dank u wel.

L.A. Jongen wethouder

Dank u wel. Dan geef ik nog een keer het woord aan wethouder Jongen. Dank u wel, Voorzitter, dit naar aanleiding van nog de aanvullende vraag van Ons Kerkrade over stemrecht. Er is geen stemrecht, want elke gemeente heeft daar zo zijn eigen inbreng en er wordt niet gestemd over voor en tegens. Mocht er wel een bepaalde verschil van mening zijn over zaken waar je samen niet uitkomt, dan is er wel een geschillencommissie, maar dat hebt u ook gezien in het bijgevoegde document hoe dat verder ingeregeld is. Wat uit de praktijk blijkt, wat ik ook vanuit het veld heb meegekregen, is er nooit gebruik van gemaakt en is dat ook helemaal niet aan de orde. De personele consequenties betekent dus dat de de medewerkers die nou belast zijn met het verantwoorden van bepaalde zaken en de onderhandelingen en de gesprekken en dergelijke, dat die uren die daar vrijkomen gewoon besteed kunnen worden aan zaken die in Kerkrade gewoon nu operationeel zijn en die ook effort vragen. Dus wat dat betreft, betekent dat dat er iets minder workload bij die afdeling terecht komt waardoor zij gewoon de prioriteiten beter kunnen neerzetten. Er is genoeg werk. Als ik alleen al kijk naar VI en alles wat erbij komt, dan zeg ik: "Daar kunnen we ze onze effort beter insteken." Dat is wat de heer Ter Horst van de SP zegt:

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

"Dat kunnen we ten goede laten komen van Kerkrade. Dank u wel. Dank u wel, wethouder Jongen. Nou, is de vraag die voorligt een akkoordstuk of een bespreekstuk? Ik ga op dit moment uit van een akkoordstuk, mits ik handjes zie. Dus ik ga even kijken of ik handjes zie voor een bespreekstuk. Ik zie geen handjes. Dan gaat dat door als een akkoordstuk richting de raad. Dank u wel.

7 Ontwerpbesluit inzake wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Kerkrade 2021

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dan gaan we naar agendapunt nummer zeven: Ontwerpbesluit inzake wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Kerkrade 2021. Voor dit agendapunt zijn wederom wethouder Jongen en mevrouw Marie-Therese Bindels-Counotte uitgenodigd. Zij zal de wethouder ambtelijke bijstaan. Wij dienen te besluiten of wij het eens zijn met de wijzigingsverordening: Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente. Kerkrade. Conform de door u ontvangen bijlagen en deze kunnen vaststellen. De argumenten, als ook de kanttekening, heeft u kunnen lezen in de nota van toelichting. Er zijn vooraf geen schriftelijke vragen gesteld. Ik geef het woord aan de wethouder voor een korte inleiding

L.A. Jongen wethouder

waarna hij het dan vervolgens overneemt. Dank u wel. Voorzitter. Zoals u zegt, betreft het hier het aanpassen van één enkel artikel en daar gaat het over die betaalde zones die betaald moeten worden in het kader van het collectief verhaal van afhankelijk vervoer. Wat u uit de stukken heeft kunnen opmerken is dat er met betrekking tot het openbaar vervoer een ander tarievensysteem wordt gevolgd dan bij het CVV, het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer, want daar wordt meer gebruikt. We willen dat gelijk trekken om dat wij vinden dat daar mensen die zowel van het openbaar vervoer gebruik maken, maar ook van het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer, in feite hetzelfde moeten betalen. De één moet niet bevoordeeld worden ten opzichte van de ander en ook niet benadeeld. Dat moet op hetzelfde niveau zijn. Wij hebben geconstateerd:

mensen die niet gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer, die kunnen voor hun maatwerkvoorziening gebruik maken van het CVV en op het moment dat dan een maatwerkvoorziening wordt verleend en verstrek, moet het zo zijn dat in feite de eigen bijdrage hetzelfde is als een [onhoorbaar]betaling in het openbaar vervoer. Daar komt het in feite op neer. Dus nu volgen die twee tarieven elkaar en we hebben dus het prijspeil meteen opgehoogd naar een prijsstijging 2022 en vandaar dat het nu 83 cent is per zone en één opstap zone van ook 83 procent, en de meeste mensen hier in de buurt maken maar gebruik van een paar zones

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

omdat ze meestal hier in de omgeving vervoer vragen. Dat was het. Dank u wel. Dank u wel, wethouder Jongen.

Fractie PvdA Kerkrade

Dan gaan we een rondje maken voor eventuele vragen. Ik begin weer bij de PvdA. Dank je wel, Voorzitter. We kunnen ons geheel vinden in het verhaal van de wethouder. Wij hadden ook dat we landelijke tarieven-index de voorkeur willen geven boven de [onhoorbaar] en daardoor is er geen verschil tussen het openbaar of het collectief vervoer van de mensen die een beperking hebben. Dat moeten we ook niet zo zijn. Het moet dus gelijk worden voor iedereen en de financiële effecten daarvan zijn [onhoorbaar], dus die paar cent die het dan meer kost,

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

die nemen we er dan graag voor op de koop toe.

Fractie Ouderenpartij

Dank u wel. Dank u wel. Dan ga ik naar de Ouderenpartij. Dank u wel, Voorzitter. De wethouder zei het al: de twee systemen moeten mekaar aansluiten. Of je nou met het openbaar vervoer gaat of met het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer, de uitgangspunten moeten hetzelfde zijn.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dat kunnen we onderschrijven. Wij hebben daar verder geen vragen over.

Fractie Lokaal Alternatief

Wij zijn akkoord. Dank u. Dank u wel, de heer Paas. Dan gaan ik nu naar Lokaal Alternatief. Ook wij zijn akkoord, hebben verder geen vragen en vinden het een goede ontwikkeling, dus een eerlijke verdeling.

Fractie Ons Kerkrade

Dank u wel, mevrouw Bremen. Nu ga ik naar Ons Kerkrade. De heer Krasovec, u bent op dit moment niet hoorbaar. Ja, ik was weer met wachtwoorden bezig. Ik ben te zien en te horen, want ik hier weer iets op mijn scherm staan wat ik zelf niet kan duiden. Ja, ik ben te zien ten te horen? Ja, u bent te horen en te zien. Ja, ik hoor mezelf terug, dus ik merk dat ik te horen ben. In principe hoef ik dan niet zo lang te praten, dus dat is ook weer handig. Ja, prima dat dat aan elkaar gekoppeld. De vraag die ik hierbij wel heb, wat heeft dat als concrete, financiële gevolgen voor de klant, Klanten cq. En bij financiën staat onder het kopje dat de de financiële dingen

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

gering worden geacht. Wat wordt hier bedoelt met gering? Gering is toch een vrij rekbaar begrip.

Fractie SP

Dat waren mijn vragen bij deze. Dank u wel Dank je wel, de heer Krasovec. Dan ga ik naar de SP. Dank u, Voorzitter. Voorzitter, de tarieven worden iedere opvolging graag gewijzigd aan de hand van de ontwikkeling van een landelijk tarieven-index. Dat is logisch. Het streven is om de mensen die vanwege een beperking niet in staat zijn om met OV te reizen, maar in plaats daarvan gebruik moeten maken van CVV niet duurder uit te laten zijn, maar ook niet goedkoper staat in het stuk. Dan staat er verder, dat begrijpen we niet: de voor de rest immers geen plausibele reden dat mensen helpen met beperkingen goedkoper zouden moeten kunnen reizen dan mensen zonder beperkingen. Het gevolg daarvan zou mogelijk een aanzuigende werking zijn op het CVV waardoor de kosten onnodig zouden stijgen. Voorzitter, we vinden dat wel een hele vreemde opmerking en dat druk ik nu nog heel netjes uit, dat er geen reden is waarom mensen met een beperking goedkoper zouden moeten kunnen reizen. Voorzitter, de SP kan wel degelijk redenen aangeven, bijvoorbeeld omdat mensen met een beperking doorgaans toch al duurder uit zijn omdat ze vaak een taxi moeten nemen, de bushaltes worden niet voor de deur van de mensen met een beperking gebouwd. Er zijn juist heel veel

redenen te zeggen dat het voor hun goedkoper zou moeten zijn. Daar vanaf gezien, wat wordt hier in godsnaam bedoelt met aanzuigende werking? Zijn we nou bang dat iemand met een verzwikte enkel zich voor het CVV gaat melden? Voor drie cent duurder, want het was 80 cent, hebben we begrepen, en nu 83 cent. Als ze al weten wat de term betekent, want Collectief Vraagafhankelijk Vervoer, mensen zijn nog altijd gewend aan vervoer op maat. Voorzitter, in deze tijd ga je dus juist niet het vervoer van gehandicapten duurder maken als er geen noodzaak toe is. Is er daar nu noodzaak toe en Omnibuzz had toch geld over. Dat willen wij heel graag even duidelijk hebben

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

van de wethouder voor we hier verder iets over zeggen. Dank u wel.

Fractie CDA

Dank u wel, mevrouw Laumann. Dan ga ik naar het CDA. Dank u wel, Voorzitter. Wij hadden we een aantal kleine punten. Op zich zijn wij helemaal een prima voorstander om de indexering gelijk te maken als in het openbaar vervoer, dus via de LTI en niet via de NEA, maar wat wij ons niet goed kunnen voorstellen, dat zouden we dan toch ook graag toegelicht zien dat één van de argumenten daarvoor is, dat als je dat niet zou doen, dat dat een aanzuigende werking zou hebben. Dat begrijpen wij toch ook niet helemaal. Daarnaast hebben wij nu goed begrepen in de stukken dat vanaf 2022 alle Limburgse gemeenten overgaan tot het gelijktrekken, want dat is denk ik ook goed dat dat dan collectief gebeurt. En misschien een opmerking die helemaal niks met de inhoud van het stuk te maken heeft e ik zit er ook een beetje dubbel in, want ook wij zijn voor ongelooflijk simpel taalgebruik. Dat kan alleen maar bijdragen tot de feestvreugde, zou ik bijna willen zeggen, maar af en toe kom je een woord tegen, dat is net een vergeten groente. Die zagen wij in de nota van toelichting in dit stuk het woord weshalve. Ik kon het wel duiden, maar ik vond het zo'n ouderwets keurig woord, dus ik vond het toch een cadeautje. Dus we moeten versimpelen, maar het was een prachtig,

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

ouderwets, mooi Nederlands woord. Dank u wel, Voorzitter. Mevrouw Van Leeuwenstein, ik vind w verwijzing naar een ouderwetse groente wel heel erg leuk, moet ik zeggen, even mijn compliment voor de vindingrijkheid

Fractie VVD

Ik geef het woord aan de VVD. Dank u wel, Voorzitter. Wij sluiten ons ook aan bij die opmerking rondom het toevoegsel weshalve, dat is natuurlijk een heel bijzondere. Voor de rest zijn we akkoord met deze correctie op basis van de indexering. We begrijpen de argumenten die worden aangehaald

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

en we hebben verder ook geen vragen. Dus wij zijn akkoord met het ontwerpbesluit.

Fractie Burgerbelangen

Dank u wel, meneer Driessen. Dan geef ik het woord aan BurgerBelangen. Dank je wel, Voorzitter. Het CVV, Collectief Vraagafhankelijk Vervoer hanteert nu de NEA-index bij het bepalen van de zone-prijs. Men wil de tariefontwikkeling gelijkstellen aan het openbaar vervoer. Aangezien de NEA-index met een verhoging van de tarieven voor 2022 van 3,5 procent waarop dit is vastgesteld, toch behoorlijk afwijkt van de tariefverhoging van 2,12 procent bij de LTI, is het voor ons natuurlijk vanzelfsprekend

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

dat we akkoord gaan met de voorgestelde wijzigingen. Dank u wel, Voorzitter.

L.A. Jongen wethouder

Dank u wel, mevrouw Paul-Ubachs. Dan geef ik het woord aan wethouder Jongen. Dank u wel, Voorzitter. Eerst met betrekking tot even de term aanzuigende werking, wellicht dat die uit de context is gehaald, want dat zou een te zeer negatieve uitstraling betekenen, wat in feite niet het geval is. Dit is een stuk wat in alle gemeenten gebruikt is voor deze zaken voor te leggen. Het CDA heeft ook al gezegd: "Alle gemeentes gaan in feite over op dat nieuwe systeem." Daar kom ik even op terug en daar wil ik toch even vermelden: we hebben altijd gezegd: "We moeten proberen om mensen daar waar het kan, in het openbaar vervoer te brengen, en zeker als je nog mogelijkheden hebt om bijvoorbeeld één zone te reizen." Maar als dat niet mogelijk is, dan ga je natuurlijk gebruik maken van het CVV en u weet ook dat mensen die in het CVV maatwerk voorzieningen hebben ook het voor elkaar pas hebben en daardoor ook gebruik zouden kunnen maken van het openbaar vervoer. Wat wij niet willen, is dat daar wel een verschil gaat ontstaan, want wij vinden ook dat de meneer of de mevrouw met de smalle beurs die dan het volle tarief moet betalen voor het

openbaar vervoer, die moet dus niet benadeeld worden ten opzichte van een bepaalde doelgroep. Wij vinden dus dat dat gelijkgetrokken moet worden en dat is ook de argumentatie waarom ook al die andere gemeentes hiermee akkoord zijn of akkoord gaan. Dat even met betrekking tot de verklaring waarom wij dat toch gelijk willen trekken en de aanzuigende werking wellicht in die context geplaatst moet worden. Ik denk dat het een ietwat zwaar woord is waar ook twee partijen toch een opmerking over hebben geplaatst. Dit wil ik even vermelden. Dan nog een vraag van Ons Kerkrade: wat betekent dat voor de financiële gevolgen? Dat betekent in feite dat de mensen die gebruik maken van Collectief Vraagafhankelijk Vervoer in feite een paar cent meer betalen dan nu het geval is, omdat een paar cent verschil is tussen de tarieven van het openbaar vervoer en de tarieven van het CVV. Dus zij betalen dadelijk een paar cent meer over elke zorg en voor de opstap zone, maar als je dan gaat kijken wat dat in feite per rit of een retourtje kost, dan valt dat reuze mee. Dat zijn geen echt grote bedragen, maar ik vind in het kader van de eerlijkheid wel, en daar sta ik ook achter, is dat we die tarieven gelijk moeten koppelen en daar zijn ook de meeste of alle gemeentes het over eens. Misschien Marie-Therese.

M. Bindels-Counotte ambtenaar

Het is inderdaad zo dat al in een aantal gemeenten een besluitvorming hieromtrent is uitgevoerd, en dat betekent zoals wethouder Jongen ook al aangaf, zoals we vorige week ook al in het ambtelijk overleg hebben vernomen, dat alle gemeenten die deelnemen aan de GR Omnibuzz de LTI gaan invoeren vanaf volgend jaar. Dat betekent dus gewoon een lichte stijging van het zonetarief van 83 cent naar 85 cent per zone

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

en een zone betekent in dit geval 4,3 kilometer. Dank u wel. Ik kijk even op het schermpje. Zijn er nog mensen waarvan antwoorden zijn uitgebleven vanuit de eerste ronde? Zo ja, graag een handje. Is er behoefte aan een tweede ronde? Zo ja, graag een handje. Ik zie in elk geval één handje, dus dan gaan we het rondje weer overnieuw beginnen. Dan begin ik bij de PvdA. Geen extra vragen. Dank u wel. Ouderenpartij, volgens mij niet. Ook geen vragen, Voorzitter. Dank u. Dank u wel. Lokaal Alternatief, volgens mij ook niet. Nee, Voorzitter. [onhoorbaar] degene die het handje opsteekt het woord geeft en dan hoef je niet de hele tijd die rondes te maken. Daar heeft u gelijk in, maar als ik dat één keer doe en iemand zegt dan naderhand: dan blijven we ook tennissen,

Fractie SP

maar ik ga naar mevrouw Laumann van SP. Ja, dank u, Voorzitter. Eigenlijk was Ons Kerkrade nog voor me dan. Maar dat is net wat mevrouw Bremen net zei. Als Ons Kerkrade geen handje heeft opgestoken, dan bent u de enige. Dus vandaar, en ik kan niet alle handjes zie, ik zie niet alle namen hier op het bord. Dat is prima, want dat wou ik voorstellen, maar omdat Ons Kerkrade tussen ons inzit, denk ik: dan wordt die overgeslagen nu. Ik ben vergeten te reageren toen de vragen beantwoord waren. Had Omnibuzz dat geld over? Dat was mijn vraag aan de wethouder en ik heb nog een vraag. Als daar een aanzuigende werking zo beladen is, want dit is belachelijk, een aanzuigende werking voor drie of twee cent kan die misschien uit het stuk gehaald worden,

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

want wij willen dat echt niet. Dank u wel.

Fractie SP

Mevrouw Laumann, het eerste stukje van uw vraagstelling is helemaal weggevallen. Nou, mijn eerste vraag was dat we in het eerste termijn de vraag had gesteld dat Omnibuzz toch geld had over gehouden, als we ons goed herinneren? Daar willen we nog graag een antwoord op van de wethouder of dat er niet een compensatie kan. Ik heb inmiddels begrepen van mevrouw Van Leeuwenstein dat voor heel Limburg de tarieven gelijk worden getrokken. Daar is wat voor te zeggen, maar gelijk is gelijk. Gelijke monniken, gelijke kappen. En dan die vraag of die tekst eruit gehaald kan worden.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dat vinden we wel belangrijk. Een aanzuigende werking, dat kan toch echt niet. Dank u wel. Dan ga ik naar het volgende Handje, mevrouw Nettie Paul-Ubachs van BurgerBelangen. Ja, voorzitter, ik wil nog heel even reageren op de zone-prijs die de wethouder net aangaf.

Fractie Burgerbelangen

Hij gaf aan dat de zone-prijs in januari via de ITI naar 85 cent gaan. Als ze met NEA-index verder zouden zijn gegaan, omdat zij een hogere percentage hebben, zouden mensen naar 86 cent zijn gegaan,

L.A. Jongen wethouder

dus ligt daar toch de zone-prijs nog een stukje horen. Dank u wel,. Wethouder Jongen. Ja, dank u wel en dank u wel ook voor de toevoeging van mevrouw Paul in deze. Mevrouw Laumann, wij gaan die tekst of die aanzuigende werking eruit halen, want dan zou het dan in een verkeerde context worden geplaatst en dat is niet de bedoeling, want dat zou verkeerd opgepakt kunnen worden. Dus Marie-Therese Binders gaat die tekst voor de komende raadsvergadering eruit te halen. Dan de Omnibuzz. Omnibuzz, u weet dat door de Covid minder gebruik wordt gemaakt van het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer, en dat betekent dus dat wij met betrekking tot de begroting gelden overhouden. Daar waar wij in eerste instantie dachten: die begroting komt onder druk te staan omdat je steeds meer ziet dat mensen meer reizen en ook gebruik maken van het CVV, zien we dat daar door Covid minder gebruik gemaakt van is geworden. Dat betekent dus dat dat we dus op de begroting van van omnibus geld overhouden en dat komt uiteindelijk wel ten goede van de reserve sociaal domein. Daarnaast zijn wij nou ook met Omnibuzz in gesprek om weer het vaccinatievervoer in te voeren, omdat er nu met de Boosterprikken wordt gestart en wij een hele goeie ervaring hebben gehad met het vervoeren van mensen die moeilijk naar een vaccinatielocatie konden worden gebracht om dat nu samen met Omnibuzz op te pakken, zodat Omnibuzz ook daar weer gaat ondersteunen, waardoor die mensen gratis in feite naar de testlocatie kunnen worden vervoerd.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Ik denk dat alle vragen beantwoord zijn. Mocht het zo zijn dat het een bespreekstuk moet zijn, zie ik graag een handje. Zie ik geen handje, dan is het een akkoordstuk. Ik zie hier geen handjes, dus de conclusie is dan: het wordt een akkoordstuk voor de raad. Dank u wel. We gaan even de setting wisselen hier, ogenblikje graag.

8 Ontwerpbesluit inzake zienswijzen op de tweede begrotingswijziging 2021 Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg en de tweede begrotingswijziging 2021 Gemeenschappelijke Regeling Werkgeversservicepunt Parkstad

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

We gaan door naar agendapunt nummer acht: Ontwerpbesluit inzake zienswijzen op de tweede begrotingswijziging voor 2021 voor de Gemeenschappelijke regeling werkvoorziening Oostelijk Zuid-Limburg en de tweede begrotingswijziging 2021 Gemeenschappelijke Regeling Werkgeversservicepunt. Uitgenodigd voor dit ontwerpbesluit is wethouder Wiermans en hij wordt ondersteund door de heer Van Dijk via Teams, Keeley Weerts beleidsambtenaar via Teams en wethouder Wiermans zit zelf hier. In de nota van toelichtingen zijn de overwegingen en de na[onhoorbaar] gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust. U heeft deze alle kunnen inzien en kunnen nalezen. Het uiteindelijke besluit wat voorligt, is een neutrale zienswijze te geven, zoals ook verwoord in het concept schrijven aan GR WOZL. Alsmede indien mogelijk een positieve zienswijze af te geven, zoals reeds verwoord in het concept schrijven aan de GR WSP Parkstad, betreffende de tweede begrotingswijziging 2021. Er zijn vooral geen schriftelijke

H. Wiermans wethouder

vragen gesteld en ik geef wethouder Wiermans het wordt voor een korte inleiding. Dank u wel, Voorzitter. In ieder geval is het zo dat ik nog de twee personen die u zojuist noemde, de heer Van Dijk en Keeley Weerts, die waren natuurlijk graag hier aanwezig geweest, maar ziekte verhindert dat zij hier op dit moment zijn. Dus ze zijn via Teams ingeschakeld en die zullen ook uiteraard een proces van beantwoording van eventuele vragen daaraan deelnemen. Ik kan kort zijn. De tweede begrotingswijziging 2021 voor WOZL en WSP betekenen voor Kerkrade een lagere gemeentelijke bijdrage van een kleine zes ton en dat werkt weer positief uit op het participatiebudget en werkt dan positief door

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

op de reserve sociaal domein. Dat was de toevoeging, Voorzitter.

Fractie PvdA Kerkrade

Dank u wel, wethouder Wiermans. Dan gaan we een rondje maken en ik begin bij de PvdA. Dank u wel, Voorzitter. Ook wij kunnen heel kort zijn. We zijn het eens met beide zienswijzes en we zijn blij dat de grote vijf ton in het reserve sociaal domein terechtkomen. Dank u wel.

Fractie Ouderenpartij

Dank u wel, de heer Van Drunen. Dan gaan we naar de Ouderenpartij, de heer Paas. Dank u wel, Voorzitter. Ik kan me helemaal aansluiten bij de woorden van mijn collega Van Drunen. Wij zijn er ook blij mee en ook dat het beter zou zijn

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

voor het Sociaal Domein dat het over is deze keer. Dank u wel.

Fractie Lokaal Alternatief

Dank u wel, de heer Paas. Dan gaan we naar Lokaal Alternatief. Ik neem aan mevrouw Bremen. Ja, inderdaad. De heer Van Drunen heeft me de woorden uit de mond gehaald, dus ik kan het nog wel een keer herhalen, maar wij zijn het eens

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

met de neutrale zienswijze. Dank u wel.

Fractie Ons Kerkrade

Dan wil ik het woord geven aan Ons Kerkrade. Dank u wel. Dat zal ik voor mijn rekening nemen. Het stuk is verder helder en ik denk dat de vorige sprekers al precies datgene hebben gezegd wat ons standpunt hierin ook is. Hetgeen wat wij wel aanvullend nog hebben is een glas in het stuk dat de orderportefeuille, volgens mij, redelijk gevuld was en dat dat er goed uitzag. Ik zou graag, en dat hoeft niet nu, maar naar de volgende keer toe, nog een keer een update willen krijgen van hoe het nu gaat. Wat is de impact van Corona op de mensen? Hoe wordt daarmee omgegaan? Het is natuurlijk tof dat we ruim vijf ton, bijna zes ton minder hoeven bij te dragen, maar uiteindelijk doen we het voor de mensen. Dus die moeten die steun daarin nodig hebben. De vraag is: hoe gaat het daar en hoe worden bepaalde dingen aangevlogen? Wat is de impact van corona? Hoe ziet het er toekomstig uit? En nogmaals, dat hoeft niet vandaag te gebeuren, maar dat is wel iets waar wij zeer in geïnteresseerd zijn en waar wij graag een update over zouden willen hebben.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Voor de rest, zeker ook aan WOZL, compliment voor het prima werk dat volzet wordt. Dank u wel.

Fractie SP

Dank u wel, de heer Jacobs, uw vraag is genoteerd. Dan ga ik naar de SP. Wij kunnen ook kort zijn. We zijn akkoord met de zienswijzes en wat je aan de ene kant een beetje meer moet betalen, krijg je veel meer aan de andere kan terug. Het is altijd gunstig dus. Het is een jaarlijks ritueel aan het worden deze begrotingen,

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

maar we gaan akkoord. Dank u wel.

Fractie CDA

Dank u wel, mevrouw Laumann. Dan ga ik naar het CDA. Dank u wel, Voorzitter. Ook voor ons een déjà vu gevoel toen we de stukken lazen, maar de uitkomst is altijd positief. We zijn ook blij dat dat in de reserve sociaal domein gaat. De redenen zijn helder verwoord in de stukken, dus wat ons betreft, akkoord. Dank u wel.

Fractie VVD

Dank u wel, mevrouw Van Leeuwenstein. Dan ga ik naar de VVD. Dank u wel, Voorzitter. Een daling van een tekort is altijd goed, al is dat door de coronacompensatie, maar dat maakt niet uit. Dat is nu in de pocket en in plaats van uit het sociaal domein te halen,

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

kunnen we nu iets erin duwen. Dus perfect, we zijn er blij mee.

Fractie Burgerbelangen

Fijn, dank u wel, de heer Creusen. Dan ga ik naar BurgerBelangen. Dank u wel, Voorzitter. Ook wij als BurgerBelangen kunnen het eens zijn met de zienswijze. Alleen hadden we één vraag. Wat zijn de gevolgen van de huidige corona-gebeuren. Hebben die ook nog wel invloed op de WOZL? We hebben gezien dat de vervoerskosten hoger zijn en de bewegen en ook omzetverlies daardoor zijn ontstaan.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Gaat dat het komende anderhalve maand nu ook gebeuren? Daar had ik graag een antwoord op. Dank u. Dank u wel, de heer Essers. Dan ga ik het woord geven aan wethouder Wiermans.

H. Wiermans wethouder

Dank u, Voorzitter. Ik denk dat de twee vragen die gesteld zijn door Ons Kerkrade en Burgerbelangen, dat Fred voor zijn rekening kan nemen, wat dat betreft. Dank u, Voorzitter?

F. Dijk GR WOZL GR WSP Parkstad

De heer Fred van Dijk, mag ik u het woord geven? Dank u wel, Voorzitter. Met betrekking corona proberen we op de locaties in ieder geval anderhalve meter aan te houden. De spat schermen hebben we vorig jaar geïntroduceerd. Die zijn op de locaties gebleven om daarbij de werkplekken van mensen en de besmettingsmogelijkheden in te perken. We blijven alert op klachten. Als mensen klachten hebben, dan geldt dat voor iedereen, moeten ze thuis blijven en laten testen. Dus we zijn er zeer alert op en ook onze leiding is alert als mensen toevallig toch wat klachten hebben, dat we daarover het gesprek gaan voeren en daar waar we het niet vertrouwen, mensen terugsturen naar hui. Dat klinkt een beetje komisch, maar in ieder geval zeggen: "Ga naar huis, laat je testen en zorg ervoor dat we zo snel mogelijk weten wat er aan de hand is." Ook als er mensen melden dat ze besmet zijn en bij collega's in de buurt zijn geweest, dan wordt daarop geacteerd dat wij collega's op de hoogte brengen dat ze in de buurt zijn geweest bij iemand die besmet is geweest, alert moeten blijven op klachten en bij klachten direct moeten testen conform wat de RIVM en GGD aan ons adviseren. Dan met betrekking tot coronamaatregelen werd er terecht even op geduid dat wij extra vervoer inzetten om daarmee in ieder geval ook te zorgen dat mensen op een veilige manier op het werk kunnen komen, met wat minder mensen in een busje gaan en busjes naar één locatie rijden. Die kosten zijn meegenomen in deze tweede begrotingswijziging, omdat we die wat getransformeerd hebben naar de kosten voor het hele jaar en daarmee met deze begrotingswijziging zo dicht mogelijk bij de realiteit proberen uit te komen. Dus die zaken zijn meegenomen als zodanig. Dank u wel, de heer Van Dijk.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Ik ga even rondkijken. Zijn er nog vragen van de partijen die niet zijn beantwoord op dit moment of niet voldoende? Graag een handje dan. Ik zie geen handje. Als ik het goed begrepen heb, kan het stuk door als een akkoordstuk. Mocht dat niet zo zijn, zie ik ook graag een handje.

9 Ontwerpbesluit inzake het Beleidsplan Inburgering 2022 - 2025

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Fijn, dan gaat dit stuk door als een akkoordstuk en dan gaan we het volgende agendapunt Dat is agendapunt nummer negen: Ontwerpbesluit inzake het beleidsplan inburgering 2022-2025. Op 1 januari 2022 zal de wet inburgering 2021 in werking treden. Met dit in werking treden van deze nieuwe wet zal de gemeente Kerkrade aanzienlijke taken en verantwoordelijkheden ten aanzien van de inburgeraars krijgen. Vanwege deze nieuwe taken is er een beleidsplan ontstaan. Dit besluitplan ligt nu ter bespreking. Inmiddels heeft u de nota van toelichting, het advies van de stichting cliëntenraad inzake inburgering, het aanvullend advies van deze stichting, als mede ook het concept beleidsplan inburgering 2022-2025 kunnen lezen en in uw fractie kunnen bespreken. Er zijn vooraf een aantal vragen gesteld door de SP. Voor dit agendapunt is uitgenodigd: wethouder Wiermans en wederom de heer Keeley Weerts, aanwezig via Teams, de heer Peter Breed, beleidsambtenaar en uiteraard wethouder Wiermans.

H. Wiermans wethouder

Ik wil de wethouder wederom het woord geven voor een korte inleiding. Ja, dank u wel, Voorzitter. Ik wil meteen even aangeven naar de SP, dat de vragen die de SP heeft ingeleverd gisteren is gebeurd en ik moet eerlijk bekennen dat die tijd echt een beetje te kort was om die ook in de juiste kwaliteit en samenhang en context te beantwoorden. Dus dat gaan we zeker doen voor de raadsvergadering. Ik neem aan dat dat

akkoord is. Ten aanzien van het beleidsplan 2022-2025 kan ik in ieder geval nog zeggen dat tot 2013 de situatie zo was dat de gemeente de regie had over het hele inburgeringsproces. Daarna kwam de landelijke overheid op het lumineuze idee dat zij dat wellicht beter konden. Dat is echter gebleken dat het niet zo is, dus de situatie wordt weer teruggedraaid dat vanaf 2022 die regiefunctie bij de gemeente terecht komt. U hebt kunnen lezen tot welke taken wij uitvoerden in de vorige wet. Die waren dus dus beperkt tot huisvesten, participatie-verklaringstraject, maatschappelijke begeleiding en de integratiewerkzaamheden. Daar ondervonden wij ook al lacunes die in de systeem zaten, dat heel lastig was. In die nieuwe wet worden die gaps daar uiteraard ook gedicht. Dus dat is ook prima zo en dat betekent dat dat wij het in het hele opvolgende traject van alles, vanaf het moment dat een statushouder in een AZC is, het vervolgtraject daarvan, dat daar de regie bij de gemeente ligt en het beleidsplan geeft dan ook aan hoe wij dit willen aanpakken om dit op een goeie en efficiënte manier voor de statushouder, want daar gaat het uiteindelijk om, dat zij op het moment dat ze hier komen met de juiste snelheid de taalonderwijs krijgen, dat ze sociaal kunnen integreren en dat ze, en dat is het einddoel, aan een betaalde baan helpen, want dat is toch altijd het punt van een soort status dat mensen zich toch ook aanmeten en wat ze belangrijk vinden om dan ook in betaald werk terecht te komen. Dat wat betreft de inleiding nog, Voorzitter.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dank u wel, wethouder Wiermans. We gaan een rondje over het scherm heen, zal ik maar weer zeggen.

Fractie PvdA Kerkrade

Ik begin bij de PvdA. Goedenavond, iedereen. Mijn excuses dat ik er later bij ben gekomen, maar ik kreeg allerlei vragen, moest me weer verifiëren en het was heel moeilijk om weer online te komen, maar we zijn er. We zijn er al van vijf over zeven, denk ik. Voor ons ligt het Ontwerpbesluit Beleidsplan Inburgering 2022-2025. Ik heb het met interesse gelezen en ik moet zeggen dat ik een compliment moet maken aan de cliëntenraad en de opmerkingen die de cliëntenraad gemaakt heeft. Dat was echt to the point. Naar aanleiding daarvan heb ik ook een vraag. Wat de wethouder net zei: snel en volwaardig meedoen in onze maatschappij en mensen dan aan betaald werk helpen is heel logisch. Ik vind het ook heel logisch wat er allemaal geschreven staat. Het is ook goed dat we maatwerk gaan leveren. Ik heb een vraag over taalniveau B1. Dat schreef de cliëntenraad ook al. Als je spreekt over het taalniveau B1, heb je het over eind VMBO, MBO3, en als je mensen die een andere taal moeten gaan leren, als je die zo ver zou kunnen krijgen of mensen die laaggeletterd zijn en niet van een ander land komen en onze taal al een beetje spreken, dan is dat nog altijd een heel hoog niveau. Dus ik vraag me af of dat taalniveau B1 niet te hoog gegrepen is? Dan heb ik nog een vraag en dan sluit ik me ook aan bij de cliëntenraad die zegt dat als mensen dus normaliter een bedrag kunnen krijgen een tussen 8.00 en 12.000 euro, dat ze daar tien procent van moeten betalen van hun bijstand en dan stelt de cliëntenraad voor om na drie jaar, als ze drie jaar geduldig betaald hebben, om dan de rest van dat bedrag kwijt te schelden. Ik denk: als je in de bijstand zit en je moet daar tien procent van inleveren, dan hou je toch helemaal niet veel over, volgens mij. Dus ik vind dat wel een goed voorstel als dat zou kunnen. Ik weet niet of dat financieel te redden is, maar dat vond ik een goed plan. Voor de rest, hoop ik dat alles wat daar staat in het ontwerpbesluit dat dat allemaal gerealiseerd kan worden. Het moet trouwens ook gerealiseerd worden, wat bij niet voldoen aan de eisen van de regering, als we niet kunnen aantonen dat we goed aan het inburgeren zijn, dan krijgen we een 2026, daar de rekening voor gepresenteerd.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dus we moeten ook wel. Tot zover.

Fractie Ouderenpartij

Dank u wel, de heer Vinders. Dan ga ik naar de Ouderenpartij, de heer Paas. Dank u wel, Voorzitter. De invoering van die wet per 1 januari 2022 betekent voor elke gemeente een taakverzwaring en ik heb daar twee vragen over. Heeft dat nog personele consequenties en krijgen wij van het rijk een financiële compensatie voor de werkzaamheden die wij nou als gemeente moeten gaan uitvoeren? Verder had ik nog ten aanzien van het beleidsplan zelf ook een aantal vragen. Wat ik ook had willen vragen, maar dat had de heer Vinders het ook al over die schulden, als de mensen met 7.000 euro uitkomt dan moet je ze geen 10 of 12.000 euro laten opnemen, want die moeten ze terugbetalen en dat is heel vervelend. Dus ik ben, wat dat betreft, het volledig eens met mijn collega Vinders. Ik vroeg me af, Voorzitter, is er een intake en wat doen wij nou? Hebben wij voldoende pedagogische kwaliteit bij het verzorgen van die inburgeringscursussen? De heer Vinders had het al over het taalniveau één. Al die mensen hebben allemaal een verschillende achtergrond, een verschillende cultuur, een verschillende taalniveau en een verschillend rekenniveau. Als je die in één klas gaat zetten en je gaat daar een cursus voor verzorgen. Het meest belangrijke is: snappen we met z'n allen, zoals we in de klas zitten, eventjes niet wij, maar die inburgeraars, waar het over gaat?

Snappen ze onze cultuur? Snappen dat onze taal? Nee, dat snappen ze niet. Dus ik wil toch aandacht vragen voor de lessen zelf dat we daar op een juiste pedagogisch verantwoorde wijze mee omgaan, want ik hou mijn hart vast, Voorzitter, als we dat gaan doen en, even gechargeerd, we doen maar wat, omdat we die lessen moeten draaien. Er moet wel toch één of andere goeie grondslag zijn

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

en daar moet goed over nagedacht zijn. Daar wil ik toch aandacht voor vragen.

Fractie Lokaal Alternatief

Dat was het, Voorzitter. Dank u wel Dank u wel, de heer Paas. Dan ga ik naar Lokaal Alternatief, mevrouw Bremen. Dank u wel, Voorzitter. We zijn verheugd dat de regie weer terugkomt bij de gemeente en we vinden het ook goede stappen die zijn aangegeven om zo snel mogelijk aan de taal te werken en te proberen ook zo snel mogelijk naar werk of studie door te leiden. En dan moet ik aansluiten bij collega Vinders die de opmerking van de cliëntenraad zo onderschrijf. Dat doen wij ook, want ik denk dat het een hele goede start is dat je eerst eens onderzoek of dat de degene die je gaat begeleiden analfabeet is. Als die in de eigen taal niet eens kan functioneren, dan moet het een onmogelijke taak zijn om in een vreemde taal te kunnen functioneren. Bovendien hebben ze in Eindhoven heel veel goede ervaringen met het aansluiten bij de opleiding uit het land van herkomst. Dat is ook een hele goede suggestie. De ontzorging werd voorgesteld om die niet tot zes maanden te beperken, maar zolang als de inburgering duurt en dat lijkt me ook een hele logische. Net zo logisch als dat je zegt: "Nou, als iemand geen 12.000 euro nodig heeft om het allemaal in te richten en hij komt met minder toe, verleidt hem dan ook niet om zo veel onkosten te maken." Allemaal hele goeie suggesties, net als dat je heel duidelijk moet communiceren of controleren of dat het ondertekenen van die participatieverklaring wel begrepen wordt, want anders duw je mensen ook in een doodlopende weg. Dat geldt ook voor het feit als ze een studie oppakken, dan moet je wel van tevoren goed inschatten wat de kosten daarvan zijn en dat ze daar op voorbereid zijn. Dus ons voorstel is om die aanbevelingen op te nemen. Ik hoor graag van de wethouder of dat hij dat van plan is want we hebben nu het voorstel liggen. Het gaat per 1-1-2022 in. Dat is al vrij snel, hè. Een goeie maand, zullen we maar zeggen. Dat de gemeente de regie krijgt, geeft kansen en dat geeft ook kansen in een breder vlak. Want wat gaan we nu doen met al wonende, bestaande bewoners die nog lang niet zijn ingeburgerd? We kunnen die regie nou weer terugpakken. Er zijn nog altijd vrouwen die zeven jaar hier zijn, geen woord Nederlands praten en dan kun je praten over een verloren groep. De echtgenoot spreekt perfect Nederlands, omdat hij aan het werk is en de vrouw zit thuis en weet van niets. De kinderen worden dan ook vaak weken van school gehouden. Er is geen mogelijkheid om te communiceren. Dus dat is een doelgroep waar wij uitdrukkelijk ook de aandacht voor willen vragen om die te proberen mee te nemen, want die blijven nu onder de radar en die zou je moeten oppakken en heel dicht bij huis, in buurthuis, niet met een bus moeten laten reizen. Nee, probeer ze mee te nemen in het geheel. Ik hoop dat we daar een positief antwoord op krijgen. Ik wens ook veel succes met aanpak.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Het geeft kansen, maar ook verantwoordelijkheden.

Fractie Ons Kerkrade

Dank u wel. Dank u wel, mevrouw Bremen. Dan ga ik naar Ons Kerkrade. Dank u wel, Voorzitter. Goed stuk. Veel vragen zijn al gesteld. Ik sluit me een beetje aan bij wat de heer Vinders zei. De cliëntenraad heeft hele goede punten en ik zou graag ook wel eens de mening van de wethouder willen weten wat voor punten hierin mee worden overgenomen? Ik heb het stuk eens even goed doorgelezen, ook vanwege m'n werk kom ik vaak in contact met dit soort mensen. Wat belangrijk is, en dan sluit ik een beetje aan bij wat Lokaal Alternatief zei, er zullen altijd mensen tussen wal en schip vallen, maar door ervaring weet ik dat het belangrijk is om de cultuur te kennen om ook een veranderingstraject voor mensen, zo noem ik het maar eventjes, teweeg te brengen. Wat ik eigenlijk in dat stuk mis, en dat wil ik de wethouder misschien meegeven, is betrek de personen die al ingeburgerd zijn vanuit dat land. Betrek die bij zo'n nieuweling, zullen we maar even noemen, in dat traject. Zij weten meestal de struikelblokken die al geweest zijn op hun pad, ze kennen de cultuur, ze kennen de taal en wat is er nou leuker als een landgenoot of een taalgenoot jou kan helpen in een vreemd land? Want we moeten niet vergeten natuurlijk, het zijn mensen die komen hierheen uit, ik noem maar even, Syrië. Die komen uit een hele andere cultuur, een hele andere omgeving die voor hun niet veilig is. Dus het begint hier met veiligheid behoren aan die mensen. Die worden al gewoon bang als ze een politieagent met een wapen zien. Dat is daar niet alledaags en als het al alledaags is, dan komt er meestal ook iets uit dat vuurwapen. Dus daar begint het meestal mee. In dat stuk zag ik wel één ding staan wat me wel een beetje opviel en dat miste ik een beetje in de onderbouwing, daar wordt steeds gesproken over handhaven. Als mensen zich niet aan bepaalde doelstellingen houden, aan bepaalde targets,

dan wordt gehandhaafd. Ik vind dat wel een zwaarwegend woord handhaven. Ik zie dat liever daar niet in staan. Ik snap dat het moet, dat je bepaalde kaders moet duidelijk stellen. Waar hebben we het over en wat doen we dan als iemand zich niet aan bepaalde richtlijnen houdt? Maar als je het woord handhaven in dat document plaats, vind ik ook dat je er moet onderbouwen wat je gaat handhaven, want wat heeft dat voor wel-wegend effect? Als we eens even kijken naar het verleden met de belastingdienst wat er allemaal gebeurd is, waar mensen gewoon op een lijst kwamen, daar ga ik vanuit dat dan in Kerkrade niet gebeurd, maar dat het dan ook weer teruggedraaid moest worden, zie ik liever dat het woord handhaven wordt aangepast in een andere vorm, en dat we gewoon een gesprek aangaan met iemand. Soms maken mensen gewoon fouten, omdat ze niet weten dat ze iets fout doen en om dan meteen een stickertje op te plakken en te handhaven, dat vind ik gewoon een beetje te ver gaan. De heer Vinders had het al aangegaan met die cliëntenraad, die tien procent waar die cliëntenraad het over heeft. Als iemand in de bijstand zit, dan zit je volgens mij ook met de beslagvrije voet. Dus ik zou daar graag een antwoord op willen van de wethouder hoe hij dat ziet. In het document stond er over een periode van financieel ontzorgen, zes maanden. De cliëntenraad gaf als tip mee voor misschien het hele inburgeringstraject. Ik zat misschien te denken aan een jaar, want hier in Nederland moet je al bijna alles zelf hbo-geleerde zijn om het financiële stelsel te kennen, met toeslagen en alles en ik vind zes maanden een beetje te kort. Mensen hebben in zes maanden tijd dat ze hier komen en aan het traject beginnen al heel veel dingen wat op ze afkomt. Denk aan taal en cultuur en naar een supermarkt. Het zijn allemaal van die kleine dingen, en dat je dan maar zes maanden de tijd geeft om iemand financieel te ontzorgen vind ik persoonlijk een beetje te kort, maar misschien dat de wethouder daar een andere gedachtegang over heeft. Al met al wens ik de wethouder en het college ook succes met deze ingeslagen weg. We moeten het helaas doen, maar misschien is het ook wel positief dat we zelf een beetje weer aan de knopjes kunnen draaien, want ieder gebied, iedere stad doet het toch iets anders en geven ook iets andere mensen die natuurlijk instromen

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

naar het inburgeringstraject. Al met al was dat mijn eerste termijn, Voorzitter. Dank u wel. Dank u wel, de heer Douma.

Fractie SP

Nu ga ik naar de SP toe of er misschien nog andere vragen zijn, behoudens de vooraf gestelde schriftelijke vragen? Dat klopt. Dank u wel, Voorzitter. Allereerst een reactie richting de wethouder. Uiteraard heb ik er alle begrip voor dat zorgvuldigheid in beantwoording betracht wordt, omdat ik ook de vragen heel zorgvuldig heb opgesteld, dus ik verwacht eigenlijk niet anders. Het is een paar keer aangehaald, de cliëntenraad, daar staan inderdaad zeer goede adviezen in en ook wij vragen ons af en in hoeverre dat het college die adviezen overneemt en per wanneer dat deze in zullen gaan? Het is een paar keer voorbij gekomen de tien procent met betrekking tot een inrichtingslening en het kwijtschelden van de restschuld. Wij als sociale partij zijn het daar volledig mee eens. Wij staan er 100 procent achter en we vragen ons af dat als dat ingevoerd zou kunnen worden of dat ook eventueel voor andere bijstandsgerechtigden zou kunnen gelden? Dan hebben we een gelijkheidsprincipe. Dan de heer Douma haalde het al aan haal, handhaven. Ik ga zelfs nog een stukje verder, in het stuk staat boete: "Waarbij trapsgewijs een boete kan worden opgelegd." Dan is onze vraag: hoe realistisch is het om een boete trapsgewijs op te leggen als iemand al tien procent van een bijstandsnorm kwijt is, een restschuld heeft en dan ook nog eens drie keer een steeds hogere boete zal moeten betalen. Dat lijkt mij niet helemaal zinvol. Wat ik zelf frappant vond, is dat in het stuk staat dat er een onafhankelijk klanttevredenheidsonderzoek komt. Nou weet ik niet precies hoe dat gaat werken, maar ik kan me voorstellen dat mensen die de Nederlandse taal niet machtig zijn, misschien uit een getraumatiseerde situatie komen, dat zij het moeilijk hebben om een klanttevredenheidsonderzoek enigszins onafhankelijk in te vullen. Verder wachten wij de beantwoording heel graag af

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

en wat ons betreft wordt het graag een bespreekstuk.

Fractie CDA

Dank u wel, Voorzitter. Dank u wel, de heer Ter Horst. Dan geef ik het woord aan het CDA. Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, gemeenten krijgen van 1 januari 2022 opnieuw de regie over de inburgering, vandaar ook het voorliggende beleidsplan. De visie van dit beleidsplan kan het CDA volledig omarmen en het uitgangspunt is snellere taalontwikkeling en participatie en werken in de maatschappij. We hebben nog een aantal vragen waarvan sommigen weliswaar al er min of meer gesteld zijn door andere commissieleden, maar we willen ze toch graag even stellen. Allereerst, in de stukken wordt er gesproken over een grote impact op de gemeente met nieuwe taken en verantwoordelijkheden. Is de gemeente en zijn de ambtenaren

hier klaar voor? Is er zicht op welke zaken de gemeentelijke aanpak naar verwachting beter gaan in vergelijking met de landelijke aanpak? Tot slot, ook wij hebben de goede adviezen van de cliëntenraad gelezen en in hoeverre is het college van plan om gehoor te geven aan al die suggesties. Tot zover, Voorzitter.

Fractie VVD

Dank u wel, de heer Wiertz. Dan ga ik naar de VVD, de heer Creusen. Dank u wel, Voorzitter. [onhoorbaar] verheugd dat de gemeente zeggenschap krijgt voor die inburgering, want dat biedt natuurlijk ook veel ruimte voor maatwerk. Dat is op zich natuurlijk heel erg goed. Ook wij sluiten ons aan bij de adviezen, de aandachtspunten van de cliëntenraad, dus ten aanzien van het leren van de Nederlandse taal, het krijgen van betaald werk, [onhoorbaar] en ook die twee extra aanvullende aandachtspunten, waaronder die kwijtschelding van de [onhoorbaar]schuld naar drie jaar. Al die adviezen hebben natuurlijk ook weer te maken met dat stukje maatwerk waardoor natuurlijk ook die verantwoordelijk erbij hoort. Wat die verantwoordelijkheden betreft, zijn natuurlijk zojuist ook vragen gesteld over: is het uitvoerbaar op die korte termijn? Zeker in ogenschouw en met de wetenschap dat vanaf 1 januari dit beleid gefactureerd moet worden.

Fractie Burgerbelangen

Dank u wel, de heer Creusen. Dan geef ik het woord aan BurgerBelangen. Dank u wel, Voorzitter. BurgerBelangen vindt het beleidsplan een hele goeie opzet. Complimenten daarvoor. Als het gaat over het in kader krijgen van vaardigheden en competenties van mensen richting zelfredzaamheid en maatwerk is het woord. Het woord maatwerk komt overal in terug in de vragen die gesteld zijn. We hebben als BurgerBelangen een aantal technische vragen gesteld. Die zijn allemaal naar wens beantwoord en wij kunnen dit stuk alleen maar ondersteunen. Dank u wel, Voorzitter.

H. Wiermans wethouder

Dank u wel, de heer Dautzenberg. Dan ga ik het woord geven aan wethouder Wiermans die zelf ook de regie zal voeren over wie welke antwoorden kan geven, of eventueel een later moment. Ik geef het woord. Dank u wel, Voorzitter. Ik zal een aantal vragen voor mijn rekening nemen en daarna zal Keeley dan wel, aangevuld ook door Peter Breed, de rest voor hun rekening nemen. Ik zal eerst even beginnen met wat de Ouderenpartij aangeven. Dat was de vraag over de taakverzwaring en betekent dat ook dat we van de Rijksoverheid daar meer middelen voor krijgen? Ja, die middelen krijgen we extra voor die taakverzwaring en die zullen in de algemene uitkeringen tot uitdrukking komen, maar die middelen vroegen wij weer toe aan het budget wat betreft de inburgering. Heeft het personele consequenties? Dat kunnen we op dit moment natuurlijk nog niet zeggen. We zijn nog niet begonnen, maar wij hebben wel op het moment dat zich de situatie aandient, dat wij op basis van als we met de uitvoering bezig zijn, zien dat wij daar dag kwaliteiten bij moeten hebben, dan zullen die ook in die organisatie erbij komen. Er zijn heel veel vragen gesteld ten aanzien van het advies van de cliëntenraad. Nou, ik kan u verzekeren dat wij het uitstekende samenwerken en relatie met de cliënten gehad hebben en dat wij de adviezen van de cliëntenraad ook heel serieus nemen, en dat is ook in dit geval zo. Dat betekent dat wij ook de cliëntenraad al hebben laten weten dat wij over de suggesties die zij ten aanzien van het beleidsplan hebben aangeleverd, dat wij daar heel serieus met hun in gesprek gaan om te kijken op welke manier zij nadere duiding geven aan datgene wat ze hier hebben aangegeven en dat wij dan ook heel serieus gaan kijken hoe we dat kunnen inpassen en uitvoeren. Als we het verhaal van de schulden bekijken, dan moeten we natuurlijk ook heel goed opletten hoe wij met schulden van andere groepen die wij als gemeente bijvoorbeeld mensen die in de bijstand zitten, mensen die in de schuldhulpverlening zitten, dus we moeten wel kijken dat we, als we daar iets doen, dat we dat natuurlijk wel op een zodanige manier doen dat niet een discrepantie ontstaat tussen de doelgroep van iemand in de bijstand of iemand in de schuldsanering of een statushouder. Daar moeten we heel goed opletten, maar het punt is en die afspraken hebben we al naar de cliëntenraad in een brief gedaan dat wij gaan samen zitten om te bekijken hoe we dat op een op een goede manier kunnen oppakken. Dat hebben we in het verleden altijd gedaan, dus dat gaan we ook nu doen. Dat was ten aanzien van de cliëntenraad. Dan is er ook door Lokaal Alternatief door mevrouw Bremen aangegeven dat er heel wat mensen zijn die aan het inburgeringstraject begonnen zijn eb in principe niet afgemaakt hebben en of de taal nog niet spreken, of laten we zeggen dat ze de normen en waarden die er heersen bij ons nog niet helemaal op het netvlies hebben. Dat is juist. Het punt is en dat is natuurlijk ook te relateren naar de inburgeringswet vanaf 2013, omdat daar de regie niet bij ons ligt, maar bij de Rijksoverheid en met name ook bij DUO, het rijksorgaan. Het punt is dat wij zelfs, ik kan me herinneren in het verleden, aan DUO hebben gevraagd in hoeverre wat de resultaten zijn en de vorderingen die iemand maakt in de taalonderwijs. Die informatie kregen wij niet en er werd zich beroepen op de privacywet. Dus wij konden ook nog niet beoordelen hoe we nu iemand bijvoorbeeld nog extra taallessen geven, zoals we nu bijvoorbeeld ook bij de hulp op andere plaatsen doen. Dus dus dat is een probleem en overigens zegt de wet

specifiek zo, als ik me goed herinner, maar Peter moet maar corrigeren als dat niet zo juist is, dat als iemand in principe binnen drie jaar zijn inburgeringstraject niet heeft afgerond, dat de Rijksoverheid, het orgaan dat daarvoor mogelijk is, hun de status van statushouders kan ontnemen. Dat gebeurt nooit en nergens. Dat moet ik er ook meteen bij zetten, maar het is altijd heel moeilijk geweest voor ons om precies te kunnen inschatten hoe de vorderingen daarin zijn. Dat gaat in dit geval natuurlijk en hopelijk ook veranderen. Dan bij Ons Kerkrade, de heer Douma geeft een goeie suggestie van: "Laat ook mensen die al ingeburgerd zijn erbij betrekken." De heer Douma, dat doen wij. Als u hier achter mij kijkt, daar zit Khadija, en u hoorde het al aan de naam, dat is geen [onhoorbaar]. Jawel, voor mij uiteraard wel is het een keer een [onhoorbaar], maar er is een groep van vrouwen en mannen, allemaal met een of Marokkaanse, Syrische, Afghaanse achtergrond die al ingeburgerd zijn, die de taal spreken die wij koppelen aan de mensen in het inburgeringstraject zodat ze ook, laten we zeggen, in die sociale context beginnen te opereren, dat ze daar ervaring opdoen, et cetera. Die mensen, die groep wordt ook begeleid door Khadija, want Khadija is een ambtenaar van de gemeente Kerkrade en zij houdt ook in de gaten, samen met de mensen van impuls om dat op de juiste manier te doen en dat werkt, moet ik u zeggen. Welke heb ik nog? Daar wordt ook aangegeven van handhaven en boetes, dat kan dadelijk nog door of Keeley of Peter op ingegaan worden. Ik kan u één ding verzekeren, dat zijn termen die in de wet gebezigd worden, maar wij hier in Kerkrade doen dat met maatwerk en dat is ook wel aangegeven dat wij heel goed kijken door de situaties van mensen. Een boete opleggen terwijl je weet dat iemand daarna z'n eten niet kan kopen en via een een [onhoorbaar]constructie weer bij de gemeente terugkomt om dat goed te krijgen. Dat lijkt mij heel inefficiënt, maar het is in de wet opgenomen we, dus je moet in uiterste gevallen die stok achter de deur hebben, maar het punt is dat dat bij de gemeente Kerkrade door de [onhoorbaar] van olijke mensen op een uitermate, verantwoorde manier toegepast. Dat zijn de antwoorden die ik voel mijn rekening nemen en dan is het misschien goed dat eerst Keeley een aantal antwoorden neemt en dan kan Peter nog wat toevoegen.

Kerkrade Ambtenaar

Ja, van de vragen die nog over zijn. We zijn ons er ook van bewust dat een B1 taalniveau een heel hoog taalniveau is en het is uiteraard in de praktijk de vraag hoeveel mensen dat taalniveau kunnen behalen, maar het uitgangspunt van die nieuwe wet is dat iedereen op hun voor hem of haar zo hoog mogelijk taalniveau inburgert. Dus binnen de verschillende routes is het mogelijk

K. Weerts ambtenaar

dat op de verschillende taalonderdelen spreken, lezen, schrijven dat op verschillende taalniveau's eindexamen gedaan wordt, en dat mensen dus op het ene misschien wel een B1 niveau kunnen behalen, maar bijvoorbeeld met schrijven dat ze een lagere taalniveau behalen. Dus dat zal in de praktijk uit moeten werken hoe hoog inderdaad voor iedereen dat niveau is. Verder die leningen, de hoogte van die leningen wat de cliëntenraad heeft aangegeven, 8 tot 12.000 euro, dat zijn zeer uitzonderlijke bedragen. De grootte van zo'n lening is altijd afhankelijk van de situatie, van de gezinssamenstelling aan. Dit zijn echt maximale bedragen voor hele grote gezinnen die bijvoorbeeld voor tien ma een huis moeten vullen met meubels en die in sommige situaties helaas niet in tweedehands meubels voorzien kunnen worden. Daarnaast was nog een opmerking gemaakt over het participatie verklaringstraject, dat mensen misschien niet weten waar zij zich aan verbinden. Nou is het zo dat het participatie verklaringstraject in het Nederlands wordt voorgelegd, maar er wordt ook een kopie in hun eigen taal gegeven. Dus mensen zijn altijd op de hoogte van de verbinding die ze maken met de Nederlandse normen en waarden. Voor het stukje ontzorgen in het stuk, en ook wettelijk gezien, zes maanden is een minimum, maar in de praktijk zal bekeken moeten worden of die zes maanden voldoende zijn. Het kan voorkomen dat dat voor mensen wel voldoende is. Het kan ook voorkomen dat uiteindelijk de budgetcoaches van een impuls tot de conclusie komen dat dat niet voldoende is en dat mensen aanvullende begeleiding nodig hebben. Die zes maanden is dan ook geen harde termijn, maar dat is een een minimum en dar wordt periodiek bekeken. Kunnen mensen stap voor stap een beetje losgelaten worden? Weten ze waar ze met bepaalde vragen moeten zijn aan? Kunnen zij op hun manier dan die zelfredzaamheid bereiken? En als dat niet zo is, dan zal bekeken moeten worden hoe dat alsnog kan of welke dienstverlening dan ingezet kan worden? Het uitgangspunt is dat ze wel stuk voor stuk aan de reguliere dienstverlening overgedragen worden met betrekking hier tot. Dan zijn er inderdaad verschillende dingen gezegd of het handhaven en de boetes. De wethouder heeft daar ook al over aangegeven. Dat zijn wettelijke voorschriften. Hier kunnen wij in principe niet van afwijken, maar we gaan altijd uit van dat het doel mensen inburgeren, en een boete moet natuurlijk niet in de weg staan van de motivatie om alsnog in te burgeren. Dus dat zal altijd per situatie bekeken worden wat wenselijk is en hoe alsnog dat doel bereikt kan worden. Dus het is niet zo dat wij al klaar gaan staan om te kijken: waar kunnen we een boete opleggen? Het is juist zo dat we gaan kijken. Hoe kunnen we voorkomen dat het nodig is dat we moeten handhaven of een boete op moeten

leggen? Volgens mij heeft de wethouder vaag nog alles al getakeld. Ik wil wel nog even opmerken over Lokaal Alternatief die aangaf dat ze inderdaad veel vrouwen tegengekomen die niet de taal spreken, terwijl de mannen inmiddels wel de taal spreken. De emancipatie van de vrouw, dat ligt onder een vergrootglas staat, daar hechten veel waarde aan. We hebben ook vanuit Impuls speciale vrouwengroepen ingericht, zodat de vrouwen van de statushouders samen en met anderen netwerken op kunnen bouwen, los van hun partner. Dus dat is zeker onder de aandacht dat die vrouwen ook hun eigen netwerk en ook de Nederlandse taal machtig raken.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dank u wel, mevrouw Weerts. Ik kijk even een rondje rond of de vragen uit de eerste ronde zijn beantwoord of gedeeltelijk niet zijn beantwoord. Zo ja, zie ik graag een handje als er nog iets gemist wordt. Ik zie geen handjes.

Fractie Ouderenpartij

Daar komt een handje. De heer Paas. Ja, dank u wel, Voorzitter. Ik had gevraagd of als er gekeken wordt naar een voldoende pedagogische kwaliteit en ik had verwacht dat de wethouder of één van de beleidsmedewerkers daar op zou reflecteren, maar dat heb ik niet gehoord. Misschien kan dat dus nog gebeuren. Ik moet u zeggen, wij al Ouderenpartij, waren ook zeer content met het advies van de cliëntenraad en we zijn ook blij met de toezegging van de wethouder dat daar waar mogelijk ook de adviezen

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

van de cliëntenraad worden geprobeerd in te passen in het beleidsplan. Helemaal goed. Dank u wel. Dank u wel, de heer Paas. Ik ga even afwachten wie uw vraag gaat beantwoorden. Die kan ik wel beantwoorden.

K. Weerts ambtenaar

Het taalonderwijs wordt uiteraard verzorgt door erkende opleiders die ook ervaring hebben met mensen opleiden en de Nederlandse taal leren, terwijl zij anderstalige zijn. Dus dit gebeurt door professionals die hier heel veel ervaring in hebben. Daarnaast zijn er uiteraard ook vanuit de overheid keurmerken hiervoor waar de taal-aanbieders altijd aan voldoen

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

en zullen we vanuit de gemeente ook op die kwaliteit blijven monitoren. Dank u wel, mevrouw Weerts. Ik kijk rond. Is er nog een behoefte aan een tweede termijn. Zo ja, zie ik graag een handje. Dan gaan we het rondje af volgende de volgorde wat ik kan zien.

Fractie PvdA Kerkrade

Ik geef even het woord aan de heer Vinders van de PvdA. Dank u wel, Voorzitter, ik wilde nog één opmerking maken. We hebben het nu over de vraag of wij kwalitatief goede begeleiders hebben, enzovoort. Ik ga daar gewoon vanuit dat wij als wij maatwerk leveren, dat dat inhoudt dat we consequent handelen, dat de menselijke maat voorop staat en dat die begeleiders gewoon ervaren en goed zijn, want daar ga ik gewoon vanuit. Ik geloof in het goede van de mens, dus laten we daarvan uitgaan. Er was nog een opmerking van de cliëntenraad en dat ging over het pinnen en het internetbankieren. Dat vond ik een hele interessante, want dat heeft ook weer te maken straks met ons volgende agendapunt armoede en schulden en ook weer met laaggeletterdheid, want als we ervan uitgaan dat de banken inderdaad mensen steeds meer dwingen om met internetbankieren te werken en te pinnen en dat contant geld uit den boze is, want dat wordt helemaal bijna onmogelijk gemaakt. Pinnen betekent dat je weinig overzicht heb op hoeveel geld dat je uitgeeft. Straks bij armoede en schulden komt dat ook weer ter sprake, het is een hele verkeerde ontwikkeling dat het contant geld gaat verdwijnen en dat is voor mensen die helemaal niet in onze maatschappij geïntegreerd zijn en daar nog niet zoveel van begrijpen, is dat dubbel moeilijk. Als die mensen ook geen bankafschriften krijgen zoals de cliëntenraad schrijft, dan hebben ze inderdaad weinig overzicht van wat ze met hun geld doen en dat vind ik een hele belangrijke dat we daar oog voor hebben, dat we mensen die we begeleiden bij het inburgeren en bij armoede en schulden en bij laaggeletterdheid dat u de mensen attenderen op het feit wat het betekent als je pint.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Tot zover.

Fractie Lokaal Alternatief

Dank u wel, de heer Vinders. Mevrouw Bremen van Lokaal Alternatief. Dank u wel, Voorzitter. Ik wil de wethouder en mevrouw Weerts bedanken voor de heldere beantwoording. Ik wil nog wel even terugkomen

op die groep die onder de radar blijft. Dat is natuurlijk een probleem dat datgene wat niet goed is opgepakt de laatste jaren onder een andere verantwoordelijkheid nu blijft liggen. Ik snap wel dat er groepen zijn die al functioneren, maar het gaat hier juist om de mensen die daar om de één of andere reden buiten blijven. Misschien is het een idee om daar via de scholen eens naar te informeren, zodat je ze toch meeneemt. Het zou jammer zijn als die achterblijven. We zijn heel blij met de toezeggingen van de wethouder om de suggesties van de cliëntenraad te gaan bespreken en te proberen te integreren in het geheel.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Ik denk dat dat het hele plan ten goede komt. Dank je wel.

Fractie Ons Kerkrade

Dank u wel, mevrouw Bremen. Dan ga ik naar de heer Douma van Ons Kerkrade. Dank u wel, Voorzitter,. Het doet me deugd dat de wethouder zo betrokken is. Ook daarvoor mijn complimenten, want het begint altijd van bovenaf en het moet doorsijpelen naar beneden. Het doet me ook deugd, wethouder, dat u zei van dat er mensen betrokken zijn die al ingeburgerd zijn, dus ik heb er ook alle vertrouwen in. Alleen even een technisch vraag misschien van acht, u zegt net dat u er nog even met de cliëntenraad over moet hebben, even stoeien wat de raakvlakken kunnen zijn. Ik neem aan dat dat dan weer opnieuw moet worden verwerkt in dit concept. Dus wordt dat concept dan on hold gezet en komt dat dan in een andere raadsvergadering ten goede? Want ik wil natuurlijk wel akkoord zijn, maar als u nog eerst met de cliëntenraad gaat kletsen om te kijken wat voor adviezen u meeneemt in dit concept, kunnen we natuurlijk nu niet met z'n allen zeggen: "We gaan akkoord met dit concept."

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Tot zover mijn tweede termijn, Voorzitter. Dank u wel.

Fractie SP

Dank u wel, de heer Douma. Dan geef ik het woord aan de heer Ter Horst van de SP. Dank u wel, Voorzitter. De heer Douma had me het verse gras voor de voeten weggemaaid. Het is inderdaad heel mooi dat wethouder in overleg gaat met de cliëntenraad, maar hier zit enigszins tijddruk. Sowieso we stellen wij als SP voor, omdat het zo zo'n gewichtig stuk is, om er een bespreekstuk van te maken. Ik denk dat de wethouder dan ook zal moeten aan kunnen tonen wat voor punten hij vanuit die cliëntenraad adviezen meeneemt, zodat er ook een fatsoenlijk advies afgegeven zou kunnen worden en niet dat we met de helft van de informatie of eventueel wat, misschien, dan nog, zou. Begrijpt u? Dus we willen graag duidelijkheid voor de komende raadsvergadering.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dank u wel, Voorzitter. Dank u wel, de heer Ter Horst. Ik geef het woord weer aan wethouder Wiermans.

H. Wiermans wethouder

Dank u wel, Voorzitter. Ik was juist even met de met Peter Breed in overleg hoe we dat konden doen. Als wij nu nog een gesprek dat we sowieso willen plannen met de cliëntenraad, dan kunnen we dat doen, maar dat vergt daarna nog een aantal verdere stappen en die zouden we, denken wij, niet afgerond hebben voor die raadsvergadering. We horen niks meer. Mevrouw Zijls, ik begrijp dat u zegt: u hoort niks meer hier. Niemand. Oké, want het microfoontje van de heer Wiermans is wel aan. Momentje graag. Probeer nog eens even. Met andere adviezen van de cliëntenraad gebeurt dat ook dat wij daarna met de cliëntenraad in overleg gaan en dan gaan we bekijken hoe we de adviezen van hun kunnen uitvoeren. Is wethouder Wiermans nou te verstaan? Ja, het is goed. Voorzitter, de microfoon van de wethouder doet het niet. As u uw microfoon aan heeft, horen we hem wel, alleen met heel veel echo. Dus ik denk dat er iets met de microfoon van de wethouder is. Wethouder Wiermans moet het ergste doen van vanavond. Hij moet naast mij komen zitten, ogenblikje graag! Is ook een vorm van inburgeren toch? [onhoorbaar]. Het is natuurlijk een bijzondere eer om nu naast de Voorzitter van de commissie te mogen zitten. Dat maakt me een klein beetje nerveus, maar ik zal proberen het toch voor het voetlicht te kunnen brengen. We hadden het over het advies van de cliëntenraad. Dat gesprek met de cliëntenraad dat wij altijd daarna inplannen, dat kunnen we uiteraard voor een raadsvergadering doen, maar de uitwerking daarvan zal ons niet lukken voor de raadsvergadering. Ik zou willen voorstellen, zoals we dat gebruikelijk ook bij andere adviezen van de cliëntenraad doen, dat het beleidsplan wordt vastgesteld zoals het nu is en als wij als [onhoorbaar] met de cliëntenraad tot een aantal overeenstemming zijn gekomen, zullen wij dat apart voorleggen aan de commissie wat wij daar hebben afgesproken, want we moeten een aantal zaken ook nog intern toetsen aan een aantal andere aspecten daarvan dus. Dat zou ons behoorlijk in tijdproblemen brengen, dus ik vraag u om daar in die richting mee te

gaan. Dan was er nog het verhaal van de vraag van Lokaal Alternatief van de mensen die onder die radar blijven. Het punt is, mevrouw Bremen, dat we in ieder geval en ook via impuls en de andere die daarbij betrokken zijn, ik ben het wel met u eens dat die groep uit die vorige periode die nog met die achterstanden te maken hebben, dat we moeten kijken dat we die in beeld krijgen en ik zeg u toe dat we daar in overleg met die verschillende partners gaan hoe we dat kunnen aanpakken. Als we dat via de scholen kunnen doen, doen we het via de scholen. Als we dat via andere kanalen kunnen doen, dan zullen we dat ook doen, want ik ben het helemaal met u eens, want straks zijn we op de weg verder met een aantal andere mensen en er blijven er een enkele achter. Er is niemand bij gebaat om dat op die manier te doen. Dan de heer Vinders van de Partij van de Arbeid noemde uiteraard het maatwerk is met de menselijke maat, daar mag u van uitgaan dat wij dat bij de gemeente Kerkrade hanteren en dat passen we ook al toe, zowel bij de mensen in de bijstand als ook de mensen die in de schuldhulpverlening zitten. Ik kijk even naar de heer Breed of daar nog iets aan toe te voegen is.

P. Breed ambtenaar

Misschien even een kleine toevoeging, Voorzitter. De heer Vinders namens de PvdA haalt ook de risico's voor die het digitaal bankieren met zich meebrengen. Sowieso worden niet alleen statushouders maar ook alle Nederlanders steeds vaker geconfronteerd en steeds meer geconfronteerd met de toenemende digitalisering van ook de communicatie met de overheid. We komen er daar ook bij de evaluatie van het plan armoede schulden op terug. Dat betekent ook dat we daar toenemende aandacht aan schenken om de mensen daar ook digi-vaardiger in te maken. Dat blijven we ook doen en dat zullen we ook specifiek voor deze doelgroep gaan doen. Ik kijk even rond. Is er nog een toevoeging nodig voor de vragen? De heer Ter Horst. Ja, dank u wel, Voorzitter. Als reactie op de wethouder.

Fractie SP

Het wordt lastig een besluit nemen als we vooraf niet weten waarover we besluiten. Ik zou bijna zeggen: ik heb een tegenvoorstel aan de wethouder. Hij keurt alles wat de cliëntenraad voorstelt goed. Mocht achteraf blijken dat het college het ergens niet mee eens is, komt die terug naar ons en dan zegt hij: "Kunnen we dat veranderen." Is dat een idee? De heer Douma. Dank u, Voorzitter. Sorry, ik moest even de kat in de gaten houden. Als je thuis werkt, krijg je dat af en toe. Ik heb inderdaad ook een tegenvoorstel voor de wethouder, misschien een iets andere aard. In principe snap ik de snelheid van dit dossier en dat wil ik ook absoluut niet in de weg zitten.

Fractie Ons Kerkrade

Als de wethouder kan toezeggen wat mij betreft dat hij zodra hij met de cliëntenraad in contact is geweest en wat voor ideeën en tips hij overneemt dat op papier voor ons kan zetten en dat hij dat terugkoppelt aan de raad en dat dat ook op de actielijst komt, dan kan wat mij betreft de snelheid erin blijven, maar daar kan ik me dan in ieder geval in vinden. Ik weet niet wat de rest daar van vindt.

H. Wiermans wethouder

Dank u wel. Ik geef weer het woord aan wethouder Wiermans. Die suggestie van de heer Douma wil ik graag overnemen. Ik wil zelfs ook toezeggen dat wij zo snel mogelijk in gesprek gaan met de cliëntenraad en kan ik al voor de raadsvergadering in ieder geval een richting aangeven dat ik zeg: "Nou, op die punten zien we dat dat in ieder geval op die manier uitvoerbaar is." Dan kan ik dat al melden, maar als het definitief is, dan kan dat zijn dat we dat apart voorleggen in januari of februari. Ik zou in ieder geval willen adviseren om het beleidsplan zoals het nu is dat ook straks op die manier

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

in de raad daar besluitvorming in te brengen. Dank u wel, wethouder Wiermans. De vragen aan u op dit moment zijn beantwoord, neem ik aan, want ik zie geen handjes meer. Ik krijg dan toch de vraag: wordt het een bespreekstuk of een akkoordstuk? Ik zie graag een handje op als het een bespreekstuk moet worden voor u. Op dit moment geeft de heer Ter Horst van de SP aan dat hij het graag als bespreekstuk ziet. Is er nog iemand die zich daar wil bij aansluiten voor een bespreekstuk te maken of niet? Ja, [onhoorbaar]. Voorzitter? Ogenblikje, ik hoor mevrouw Laumann er doorheen. Mevrouw Laumann,

Fractie SP

u was iets aan het zeggen? Sorry, Voorzitter, ik had nog een inbreng. Ik wil u ook het woord geven, maar mevrouw Laumann kwam er doorheen, dus vandaar. De heer Ter Horst, wat kan uw motivatie nog meer zijn op dit moment? Nou, het punt is dat we die schriftelijke vragen hebben ingediend en daar hebben we geen

antwoord op. Dus ik weet niet in hoeverre dat andere fracties die antwoorden ook willen afwachten, anders misschien als tip. Dank u wel.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dat wilde ik zelf ook al aansteken, maar we hebben twee partijen nodig. Dus ik kijk nog even rond. Eén partij wil het als bespreekstuk. Is er nog iemand die zich er bij wil aansluiten? Anders gaan het als een akkoordstuk door naar de raad. De heer Ter Horst, ik zie helaas voor u geen tweede handje. Het gaat dan toch door als een akkoordstuk, met wel de toezegging richting u dat u voor de vergadering in elk geval uw vragen schriftelijk beantwoord gaat krijgen. Wij moeten hier even intern verwisselen. Misschien ook even kort een sanitaire stop voor vijf minuten en voor degenen die ik niet meer zie, dank u wel alvast. Ik hoop dat iedereen weer terug is. De vijf minuten zijn om en wij gaan weer starten.

10 Ontwerpbesluit inzake de evaluatie van het Beleids- en Uitvoeringsplan ‘Armoede en Schulden, Samen Aanpakken’

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

We beginnen met agendapunt nummer tien: Ontwerpbesluit inzake de Evaluatie van het Beleids- en Uitvoeringsplan 'Armoede en Schulden, Samen Aanpakken.' Voor dit agendapunt is eveneens wethouder Wiermans uitgenodigd. Daarnaast Martijn Schut fysiek ook hier aanwezig, Peter Breed zoals net ook aanwezig. Er zal ook tevens een presentatie getoond worden van maximaal vijftien minuten. Uiteindelijk zullen wij moeten besluiten kennis genomen te hebben van de opgestelde evaluatie en de daarin opgenomen constatering en ligt het besluitstuk voor eventueel in te stemmen met de getrokken conclusies en op grond hiervan geformuleerde vervolgacties. Ook hieromtrent heeft u onderliggende stukken aangetroffen om u verder te informeren. Er zijn ook hierover geen schriftelijke vragen vooraf ingediend

H. Wiermans wethouder

en ik wil wethouder Wiermans wederom laten aftrappen en het woord geven. Dank u wel, Voorzitter. Ik hoop dat de microfoon het nu doet. De voorzitter heeft de inleiding kort samengevat: we gaan, zoals ook is toegezegd in de commissie en de raad, de evaluatie van het beleidsplan 2020-2023, maar wat ik denk dat belangrijker is het uitvoeringsplan 2021-2025, dat we dat gaan bekijken hoe ver dat we op dat gebied staan. Daarvoor is een een presentatie die Martijn Schut heeft voorbereid die een korte samenvatting is van hetgeen uitgebreid verwoord is in het plan. Zowel het beleidsplan als het uitvoeringsplan en daar gaan we bekijken waar we nu op die tijdlijn staan tot het einde van die periode van het uitvoeringsplan en welke punten we daarin hebben gerealiseerd en welke resultaten we tot nu toe hebben. Dat moet natuurlijk allemaal gezien worden in het tijdframe tot 2023. Dus ik denk dat dat voldoende is voor de inleiding en ik zou dan in ieder geval Martijn de mogelijkheid willen geven om zijn presentatie te geven. Sorry, ik had me vergist, die presentatie doet Martijn niet, maar Peter Breed.

P. Breed ambtenaar

Dank u. Ik heb geen geluid! We hebben het begrepen. Hoort u het nou? Even testen. Hallo, hoort u ons? Ja, nu wel. Oké. Mijn naam is Peter breed, ik ben beleidsmedewerker. Samen met Martijn neem ik samen even met u de presentatie door. Ik zal even de aftrap doen en dan zal Martijn, die ook de evaluatie voor de gemeente heeft uitgevoerd, zal met name zijn bevindingen en conclusies even met u delen. Evaluatie Armoede en Schulden aanpak Kerkrade, dat start in feite met de vaststelling in 2019 inmiddels van het Beleidsplan Armoede en Schulden, toen nog voor de periode 2020-2023. In het beleidsplan hadden wij al het voornemen geuit en opgenomen dat er zo snel als mogelijk daarna een uitvoeringsplan zou komen en verschijnen. Maar goed, begin 2020 zijn we helaas geconfronteerd met een aantal coronamaatregelen en dat heeft er uiteindelijk toe geleid tot het uitvoeringsplan Armoede en Schulden pas in oktober 2020 ook daadwerkelijk aan uw raad ter besluitvorming is voorgelegd en ook is opgepakt. Zowel het beleid als het uitvoeringsplan rusten in feite op vijf belangrijke pijlers. De eerste en belangrijkste pijler is vooral het onderdeel preventie en vroegsignalering. Daar zijn ook het zwaartepunt van de activiteiten en de resultaten in opgenomen. Tweede pijler is het versterken van redzaamheid bij de inwoners van Kerkrade. De derde pijler, de inkomensondersteuning die wij nu al in Kerkrade hebben, hoe kan die verder worden verbeterd? De vierde pijler, de schuldhulpverlening. [onhoorbaar] dat wij zeggen: "Luister, we gaan aan de slag met het nog

eerder aan vroege signalering van betalingsachterstanden en betalingsproblemen. Dan zal ook de schuldhulpverlening daar op haar beurt weer op moeten zijn afgestemd. De laatste, maar niet de minst belangrijke pijler is de aanpak kinderarmoede. Ook daar zijn een aantal activiteiten de afgelopen perioden in opgepakt en verder uitgewerkt. Misschien even de volgende sheet. Dank u wel. Het geluid val weer weg. Hallo, ben ik weer te verstaan? Wij gaan even ruilen van--. Ik zou van microfoon ruilen. Dank u wel voor de bruikbare tip, de heer Van Drunen. Even testen. [onhoorbaar] uitvoeringsplan hebben wij [onhoorbaar]. Ben ik nu weer te verstaan? Nee, heel slecht geluid. Sorry. Dan gaan we even wat anders testen. Momentje. We gaan verder met de stoelendans, ogenblikje graag. Af en toe een beetje plezier ervan maken en niet de hele dag serieus blijven. Goed mensen, even testen, ben ik nu te verstaan? Mooi! Met name in het uitvoeringsplan hebben wij een groot aantal doelen met u samen vastgesteld. Dat waren er in totaal 38. Dat waren door de enerzijds gericht op de te bereiken resultaten, maar ook concreet wat gaan wij daar concreet aan activiteiten voor ontplooien. In de evaluatie ziet u al die doelen ook één voor één terugkomen en daar ziet u ook de stand van zaken in beschreven door in ieder geval Martijn Schut als zodanig onderzocht en ook beschreven. Nogmaals, zoals gezegd, heeft het zwaartepunt heeft het afgelopen jaar ook vooral gelegen op de pijler preventie en vroegsignalering. In dat kader is met name heel veel energie en aandacht gestoken in het optuigen en het inrichten van het team vroeg erop af. Dat team dat in feit eis opgericht om met name betalingsachterstanden waarover wij een signaal krijgen van verschillende leveranciers om dat in een heel vroeg stadium op te pakken. Daarnaast is natuurlijk en dat heeft u ook al meegekregen, deze zomer de GeldWijzerWinkel ook daadwerkelijk ingericht en geopend en van start kunnen gaan. Ook dat levert ons op dit moment heel veel informatie op. Als we kijken naar het versterken van de zelfredzaamheid, daar zit het met name in: hoe gaan we ervoor zorgen dat inwoners op zowel financieel vlak, als sociaal vlak inderdaad nog meer--. Zelfredzaamheid zit met name in het organiseren van workshops en informatiebijeenkomsten voor inwoners. Ook daar hebben wij in 2021 een start meegemaakt, alleen al vrij snel moeten constateren dat een aantal van die zaken mede door corona pas later in het jaar ook daadwerkelijk konden worden opgepakt. Dus we hebben bijvoorbeeld met de basisscholen in eerste instantie in het voorjaar van 2021 al geprobeerd om te komen tot afspraken, maar op dat moment waren de scholen dicht en nadat zij waren geopend, hadden de scholen met name iets van: "Luister, wij willen ons even concentreren op het primaire onderwijs aspect." En er is in overleg met de basisscholen afgesproken om dit in ieder geval te verplaatsen naar voorjaar 22. Dat geldt ook voor een aantal andere activiteiten die we in dat kader hadden gepland We zijn in het najaar ook daadwerkelijk wel gestart, maar we zien wel dat de effecten van corona ook hier een aantal parten hebben gespeeld. Als we kijken naar de pijler inkomensondersteuning, daar heeft uw raad ook in het voorjaar de nieuwe regeling sociaal-culturele activiteiten over vastgesteld. Ook die regeling is deze zomer vader geïmplementeerd en van start gegaan, dan zien we inmiddels dat toch wel een groot aantal inwoners ook gebruik weet te maken van de extra faciliteiten die wij op dit punt hebben opgenomen in die verordening. Als we kijken rondom de pijlers schuldhulpverlening, daar is specifiek door uw raad in het voorjaar ook de verordening beslistermijn is vastgesteld. Dat was toen ook een heel belangrijk punt. Daarin is ook opgenomen een ambitieuze termijn van een beslistermijn van maximaal vier weken. Ook daar zien wij dat in ieder geval in overleg, met de kredietbank hebben wij daar afspraken over gemaakt, en zien wij dat daar steeds verder progressie in wordt geboekt. Tot slot, de aanpak van kinderarmoede, ook daar hebben wij gezegd: "Luister, we willen vooral die sociale en culturele activiteiten in dat kader en verder ook voor kinderen op van toepassing verklaren." Ook daar zijn wij nu de effecten va ontstaan. Tot slot is in dat kader ook, want dit is eind vorig jaar al gerealiseerd, de jongeren-adviesraad opgericht. De jongeren-adviesraad, daarmee voeren wij op dit moment ook met name de moeilijke gesprekken om de activiteiten die wij gericht op jongeren willen gaan ontplooien en verder willen gaan inrichten, om die samen in overleg met de jongeren-adviesraad vorm te geven. Dan zou ik eigenlijk het woord willen voeren aan de heer Schut die inderdaad de uitvoering van het uitvoeringsplan Armoede en Schulden heeft geëvalueerd, en dan kan hij ook met u zijn conclusies delen. Tot zover mijn inbreng.

M. Schut externe

Goedenavond, dames en heren. Ik zal de conclusies met u delen. Een eerste belangrijke bevinding is dat de indicatoren die vorig jaar door uw raad zijn vastgesteld, dat dat over het algemeen bruikbare en veelzeggende indicatoren zijn, vooral in combinatie met de benchmark gegevens die u ook bij de stukken heeft gekregen. Indicatoren zeggen in de volle breedte iets over hoe het armoedebeleid en de schuldhulpverlening in Kerkrade voor staan. Bepaalde onderdelen hebben we wel gezien dat het niet helemaal aansluit op de registraties zoals die hier wordt gehanteerd door onder andere de kredietbank Limburg, en daarover zijn we over in gesprek om te kijken of we dan de registratie kunnen aanpassen of dat we alternatief indicatoren kunnen formuleren. Peter Breed gaf al eventjes aan, het accent in deze evaluatie ligt op de activiteiten die gemeente heeft ondernomen om te zorgen dat op lange termijn de doelen die zijn geformuleerd worden

behaald. Het liefst zeg je in een evaluatie natuurlijk iets over hoe het nu staat met de armoede en schuldenproblematiek in Kerkrade en in welke mate is dat het effect van het nieuwe beleid en de activiteiten in het uitvoeringsplan, maar dat kunnen we maar tot een bepaalde hoogte doen. Wat we wel hebben gedaan, is dat we voor de lange termijn doelen een nulmeting hebben weergegeven in de evaluatie. Dus nogmaals, het accent ligt vooral op de activiteiten die de gemeente heeft ondernomen om die doelen te gaan bereiken. Het is ook al even voorbij gekomen, kort nadat het uitvoeringsplan is vastgesteld, toen kregen we te maken met corona en dat heeft een enorme invloed gehad op de activiteiten en de cijfers ook. We zien dat er minder aanvragen zijn geweest voor minimaregelingen, en dan gaat het vooral over de regelingen die gericht zijn op participatie, sportieve en sociaal-culturele activiteiten. Er zijn ook minder aanmeldingen geweest voor de schuldhulpverlening en er is een vertraging geweest in het opzetten van allerlei preventieve activiteiten en ook zijn er minder preventieve activiteiten verricht. Dat is niet uniek voor de gemeente Kerkrade, dat zien we ook in andere gemeenten en zometeen zullen we zien als we de benchmarking gegevens er even bij halen, dat Kerkrade er zelfs op een aantal onderdelen nog positief er tegen afsteekt. Dan de belangrijkste vraag: heeft het armoede en schulden beleid effect? Ik gaf net al eventjes aan, dat is op veel onderdelen nog te vroeg om daar echt goed oorzaak en gevolg aan te geven van het nieuwe beleid, maar wat we wel zien als we onze oogharen kijken, minder geregistreerde problematische schulden in 2020. Nogmaals, dat is even de vraag of dat het gevolg is van het nieuwe beleid, maar we zien een daling en die daling is ook sterker dan in andere gemeenten. Dat geldt ook voor het aantal huishoudens in Kerkrade met een laag inkomen. De meest actuele cijfers zijn van 2019, dus dat is natuurlijk een beperking, maar we zien dat het aantal lage inkomens gedaald is en ook daar is de daling, het scheelt niet veel, maar wel lager dan landelijk het geval is. Ik gaf net al aan, er zijn minder aanvragen voor minimaregelingen, en dat geldt in 2020 ook voor de SCA, maar we zien in 2021 en dat staat ook wel ergens in het rapport overigens, dat we toch weer een stijging zien, en dat is mede het gevolg van de uitbreiding van de SCA, en dat is dan tegen de landelijke trend in. Dus een positieve ontwikkeling. We zien ook relatieve hoge toekenningen als het gaat om de minimaregelingen, en zometeen heb ik daar nog wat cijfers van uit de benchmarking paraat. Dus we zoomen iets meer in op de preventie en de schuldhulpverlening. Veel meer dan voorgenomen hebben we signalen van zorgverzekeraars, woningcorporaties, water- en energiebedrijven kunnen oppakken, we kregen veel meer meldingen dan we hadden voorzien. Dat had mede ook te maken met de wetswijziging uiteraard per 1 januari en ook al het afsluiten van een landelijk convenant waar de gemeenten zich ook bij heeft aangesloten. Die meldingen zijn ook opgepakt met huisbezoeken, telefonisch contact uiteraard, vaak ook in coronatijd. Dus dat is een positieve ontwikkeling. We zien ook dat er veel meer saneringskredieten zijn verstrekt, ook meer dan voorgenomen. Het verstrekken van saneringskredieten is uiteraard geen doel op zich, maar het heeft voordelen voor de schuldeisers, voor de schuldenaren ook met name en ook voor de gemeente voor de uitvoeringskosten bij kredietbank Limburg. Belangrijk is dat daarmee ook heel veel rust bij schuldenaren wordt gecreëerd, dus indirect, direct wordt dat doel daarmee gediend. Misschien ook omdat er minder huisuitzettingen waren vorig jaar, maar dat is ook een landelijke trend en dat is voor een deel ook het gevolg van landelijke en lokale afspraken met woningcorporaties om in tijden van corona mensen niet uit huis te zetten vanwege een huurachterstand. Ik sluit dan helaas af met een iets minder positieve ontwikkeling, de gemiddelde schuld waar mensen zich mee melden bij de kredietbank Limburg is wat gestegen en die is ook relatief hoog ten opzichte van andere gemeenten. Dus we hopen dat de gemeente of kredietbank Limburg daar nog wat inspanning op kan doen om dat cijfer omlaag te krijgen, die gemiddelde schuld. Volgens mij ben ik daarmee door de belangrijkste highlights. Nee, dat is niet waar. Ik had nog beloofd dat ik de cijfers uit de benchmark zou kunnen laten zien. Wat u hier ziet, is een factsheet uit de benchmark en die is vers van de pers, dus die zit nog niet bij de stukken, volgens mij. Dan kijk ik eventjes mijn collega Peter Breed aan. Nee. De volgende is het meest interessant wat u daar kunt zien en dat kunt u ook wel herleiden uit de benchmark rapporten, hoor, maar is dat voor de verschillende regelingen, bijzondere bijstand, de kindregelingen, dus regelingen voor kinderen in armoede, voor volwassenen in armoede. Nou, u kunt meelezen, voor de verschillende regelingen zien we dat het bedrag dat de gemeente Kerkrade gemiddeld verstrekt per huishouden in alle gevallen hoger ligt dan het landelijk gemiddelde. Dan vertel ik er meteen bij dat het ook gewogen gemiddelden zijn, waarbij dus ook rekening is gehouden met de omvang van de doelgroep, want het is niet zo gek natuurlijk dat Kerkrade meer verstrekt dan andere gemeenten vanwege het simpele feit dat er meer armoede is in Kerkrade, maar daar is dus rekening mee gehouden in deze cijfers. Dus dan sluit ik daarmee toch nog met een positieve ontwikkeling af, denk ik. Nou, uiteindelijk, misschien nog even goed om te benadrukken dat de evaluatie die in de komende jaren zullen worden gedaan, dat die wat steviger uitspraken kunnen doen, dus over de effectiviteit van armoede en schuldenbeleid. En dan geef ik het woord weer aan de Voorzitter.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dank u wel. De heer Schut en de heer Breed, beiden bedankt voor de presentatie. De heer Breed, mijn excuses, ik dacht dat u niet had gezien dat u op een knopje moest drukken, maar ik werd een beetje in vertwijfeling gebracht door een andere persoon. Excuses daarvoor, dat was niet de bedoeling. Ik geef het woord aan de PvdA in verband met eventuele vragen.

Fractie PvdA Kerkrade

Dank u wel, Voorzitter. Ik heb niet zo veel vragen, maar ik ben blij dat we qua benchmarking een keer bovenaan in het lijstje staan en ik hoop dat als we dat lang genoeg kunnen volhouden dat het aantal schulden, in ieder geval gezinnen met schulden vermindert, zodat we ook van die lijstjes afkomen, in ieder geval van de eerste tien plaatsen. We zijn pas begonnen met dit beleidsstuk en met dit uitvoeringsstuk, en naar mijn mening, bezig met corona en alles wat zich afspeelt, is het nog te vroeg om echte conclusies te trekken en dat doet u zelf ook wel. Wat ik wel wil opmerken, is dat voor ons PvdA, preventie een vroegsignalering het allerbelangrijkste is. We proberen zoveel mogelijk mensen uit de schulden te houden en in ieder geval de schulden zo klein mogelijk te houden, zodat ze ook opgelost kunnen worden. Zeker in deze tijd van corona, zeker in deze tijd van toeslagen en zeker in deze tijd van inflatie, wat ik nog op ons af zie komen voor energie, et cetera. Maar goed, vroegsignalering is bij ons het allerbelangrijkste en en ik wil hierbij nog wel opmerken dat hebben we ook in de algemene beschouwingen gedaan, dat de gemeente de regie op de vroegsignalering en dat met name de poortwachtersfunctie gewoon in handen moeten houden. Dat is voor ons het allerbelangrijkste omdat we ook verantwoordelijk zijn voor onze branche in deze. In ieder geval, we zijn het eens. We hebben kennisgenomen van de evaluatie en de erin opgenomen constatering, en we stemmen volledig overeen met de getrokken conclusies en de acties die vervolgd moeten worden. u wel. Dank u wel, de heer Van Drunen. Dan ga ik naar de Ouderenpartij, de heer Paas. Voorzitter, dank u wel. Ik was blij, Voorzitter, dat we één van de laatste sheets,

Fractie Ouderenpartij

de conclusies waren getrokken dat we veel meer vroegsignaleringen hebben, meer saneringskredieten en minder huisuitzettingen in 2020. Jammer, inderdaad, voor die hogere gemiddelde schuld, ook in 2020, maar als je het nagaat, dan denk ik dat wij, hoewel de conclusies nog een beetje voorzichtig te trekken zijn, dat wij met ons uitvoeringsplan en ons beleidsplan op de goede weg zijn. Ik kijk nog even met een scheef op hetgeen de cliëntenraad heeft geadviseerd. De conclusie van de cliëntenraad zegt: "Heeft dat armoede- en schuldenbeleid nou effect?" Ze geven aan dat het moeilijk te bepalen is, maar dat bleek ook al uit de presentatie van zowel de wethouder als ook de beleidsambtenaren. Ik denk, Voorzitter, en de heer Van Drunen zei dat ook, dat wij wellicht op de goeie weg zijn. De conclusies zijn wat voorzichtig te trekken, maar ik denk dat wij met dit beleidsplan en dat uitvoeringsplan, dat wij op de goede weg zijn en dat wij inderdaad uit kunnen kijken naar de cijfers dadelijk van 2021. Dat doen we dan volgend jaar in een vervolgende evaluatie, maar op dit moment denk ik dat alles wat wij nu hebben en wat we weten, alleen de voorzichtige conclusie

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

getrokken kan worden, dat wij op de goede weg zijn. Dank u wel. Dank u wel, de heer Paas. Mag ik meteen concluderen dat u akkoord bent

Fractie Ouderenpartij

met hetgeen wat voorligt? Ja, wij zijn als Ouderenpartij akkoord met hetgeen voorligt, Voorzitter.

Fractie Lokaal Alternatief

Dank u wel. Dan geef ik het woord aan Lokaal Alternatief, mevrouw Bremen. Dank u wel, Voorzitter. In de eerste plaats, bedankt voor de duidelijke evaluatie, met name door de heer Schut. De benchmark-rapportage, gedaan door die [onhoorbaar] is veel moeilijker te volgen en te interpreteren, deels omdat het relatieve vergelijkingen zijn of omdat gegevens ontbreken. Hierdoor is het erg lastig om conclusies te trekken. Wat wel duidelijk naar voren komt, is de onevenredige hoge uitgaven van het beschermd bewind en de kwijtschelding van belastingen in Kerkrade. De vraag aan de wethouder is: hoe kunnen we dat omlaag brengen? Verder is opvallend dat wij in Kerkrade nog geen schriftelijke afspraken met woningcorporaties hebben, waar dat elders door ruim 70 procent van de gemeentes wel gebeurd. De vraag van Lokaal Alternatief is of dit opgepakt gaat worden. Dit geldt ook voor het intern verwijzen. Een andere vraag gaat over het bereik van de collectieve zorgverzekering die in Kerkrade zoveel achterblijft met vergelijkbare steden. U veronderstelt zelf dat dit komt door de hoge inkomensgrens, maar gaat u dit verder onderzoeken? Dan de evaluatie, terecht is versteviging gezet op vroegsignalering en preventie, maar dan verbaasd het ons toch dat sommige zaken nog niet zijn opgepakt. Natuurlijk heeft corona door veel voornemens een streep

getrokken, maar in onze optiek hadden bijvoorbeeld het sturen van een folder twee keer per jaar en de training van alle frontoffice medewerkers wel plaats kunnen vinden. Net als het activeren van Quick Start. Vinden in dit kader de persoonlijke bezoeken trouwens nog plaats binnen twee maanden, en wordt er ook gedacht aan een regeling waarin een bepaalde periode een bedrag bijverdient mag worden, waardoor de stimulans om te gaan werken groter wordt? Dat was één van de suggesties. Dan vragen we uw aandacht aan de stijging van de energiekosten want hierdoor is te verwachten dat gezinnen die nu net rond kunnen komen, dit niet meer gaan redden. Gaat u, kunt u hier iets aan doen? Wat betreft de regeling sociale culturele activiteiten, compliment en dank voor de heldere vergelijking met bestaande alternatieven. Het voorbeeld van de [onhoorbaar] klinkt heel goed, maar daar is onze lokale schaal te klein voor en zou hooguit op parkstad niveau of nog groter uitgerold kunnen worden. Daarnaast klinkt volwassenenfonds voor sport en cultuur heel goed, maar daar zijn de handelingskosten aan verbonden en vallen een aantal vergoedingen weg. Dus kunnen we uw conclusie onderschrijven dat de beste keus op dit moment nog altijd de sociaal-culturele activiteiten bij de gemeente zijn.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dat was het, Voorzitter, en we zien graag de antwoorden tegemoet.

Fractie Ons Kerkrade

Dank u wel, mevrouw Bremen. Dan gaan we naar Ons Kerkrade. Dank u wel, Voorzitter. Dank u wel voor de presentatie, helder en duidelijk. Ik moet het eens zijn met de vorige sprekers, en de heer Paas zei dat vooral, het mag ook een keer in een positieve zin gezegd geworden dat we op de goede weg zijn, maar we zijn er natuurlijk nog lang niet. Ik zeg altijd: zolang er één gezin of persoon in armoede leeft, dan is het gewoon in te veel. De presentatie werd ook even toe gelicht. Ik had die vraag al opgeschreven. De gemiddelde schuld in Kerkrade is gestegen, en we hebben het niet over een duizendje maar over bijna 10.000 euro wat gestegen is. Het landelijk gemiddelde dat tegen is, is wat gedaald. Dus de conclusie die ik eraan kan binden, maar misschien kan de wethouder dat even toelichten, is dat we of minder mensen in de schulden hebben in Kerkrade en daardoor het gemiddelde per persoon gestegen is of er is iets ander aan de hand. Dan, ik heb het al een paar keer gevraagd en ik blijf het gewoon vragen en ik vind het interessant als de wethouder daar eens een terugkoppeling over kan geven, de mensen van de kredietbank of die aan het loket zitten bij de gemeente, die kijken tegenwoordig verder dan alleen maar centjes, want dit gaat altijd over de centjes, maar schuld en armoede is meer dan alleen maar geld. wat je op de rekening hebt staan. Zijn daar cijfers van bekend hoeveel mensen zich melden met schulden of in armoede zitten, die wij verder helpen met met andere trajecten, denk maar aan [onhoorbaar] Buddy, denk aan psychische ondersteuning of iets in die trend. Lokaal Alternatief gaf al even het voorzetje, de afkoppeling van gas en elektra. Ik weet dat het niet direct invloed heeft op dit vraagstuk wat nu voorligt, maar ik ben wel benieuwd of dit momenteel in Kerkrade speelt en wat kan de gemeente Kerkrade betekenen voor mensen die we nu worden afgekoppeld. We moeten ons natuurlijk wel realiseren dat dit soort mensen die in de bijstand of in de armoede zitten, meestal wel kiezen voor de budget energiemaatschappijen en dat zijn nou net die maatschappijen die één voor één over de kop gaan, en ik weet dat we geen mensen afkoppelen, hebben we ooit gezegd. In de wintertijd, doen we niet de gaskraan dichtdraaien, maar als je opeens dan 200 euro meer moet betalen per maand, zou dat wel eens een probleem kunnen leiden voor dit soort mensen. Dat was het voor het eerste termijn, Voorzitter. Dank u wel.

Fractie SP

Dank u wel, de heer Douma. Dan gaan we naar de SP. Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, de SP wil alvorens op de inhoud over te gaan, eerst een compliment maken aan de wethouder, want dit is de eerste keer dat er zo'n uitgebreide evaluatie voorligt vanaf de opstart van de plannen. De SP heeft al jaren hierop gehamerd dat het gemeentelijk beleid vastgelegd moet worden door middel van evaluaties, maar dit is een mooi stuk werk en dat is een goed begin, vinden we. Al is er nog veel ruimte voor verbeteringen in deze evaluatie. Voorzitter, daar gaan we het nu over hebben, de inhoud. In 2019 opgestart en aanpak komt pas vanaf 2021 of 2022. Onze vraag is waarom dat zo lang geduurd heeft natuurlijk, mede gezien de urgentie en hoge nood van mensen met schuldenproblematiek. We vinden dit een trage aanpak voor zo'n urgent probleem. Bij de evaluatie zijn de nodige aantekeningen te plaatsen. In de nota van toelichting staat dat het advies van de cliëntenraad bij de planning kan worden betrokken. Maar om welk deel van de [onhoorbaar] gaat het dan? Of gaat het om totaal van adviezen? Dit is te vrijblijvend voor ons. Als raad moeten we toch weten welke adviezen worden overgenomen en waar we mee aan de slag gaan in de toekomst. Daar hebben we nog enkele vragen over de modules voor ik verder ga. De module SHB, de schuldhulpverlening op pagina zes, grafiek 2.3, er waren over 2020 281 aanvragen. Waarom zien we die niet terug in deze grafiek? Op pagina zeven in 2020 is er geen enkele crisissituatie in Kerkrade geweest. Is dat correct wat we dan zien? Dan de benchmark

2021, deel evaluatie, op pagina zes staat dat de gemiddelde schuld niet gedaald is zoals de bedoeling was, maar fors is gestegen, terwijl het gemiddelde in Nederland gelijk is gebleven. Is de doelstelling om lager dan in 2019 te komen nog haalbaar of moeten we hierop bijsturen? Dan pagina acht, een citaat: "Het is [onhoorbaar] september 2021 nog te vroeg om iets te kunnen zeggen over de effecten van het nieuwe beleid." Ja, Voorzitter, het beleid is in 2019 vastgesteld en natuurlijk is er door corona ook vel vertraagd, maar waarom is het twee jaar later nog steeds te vroeg om iets te kunnen zeggen? Dan wat betreft het ontwerpbesluit, Voorzitter, waar staan de conclusies en de vormen [onhoorbaar] de vervolgacties waar we mee instemmen? Het ontwerpbesluit moet worden aangepast met een opstanding van de volgende acties en wel moet er een verwijzing worden opgenoemd met het paginanummer waar die vervolgacties staan. Dit ontwerpbesluit is veel te vaag, hoewel de evaluatie goed is uitgevoerd, voor zover de SP dat kan beoordelen, natuurlijk. Dan de adviezen van de cliëntenraad, we vinden dat een goed idee om die over te nemen. Alleen het uitbrengen van dit boekje, om dat ongevraagd langs alle deuren te brengen, daarvan willen we eerst weten wat daarvan dan de kosten zijn. 23.000 huishoudens, maar de prijs van dit boekje, et cetera. Daar kun je misschien ook weer drie mensen mee uit de schulden helpen. De SP heeft hier de vorige keer ook al op geattendeerd en we vragen nogmaals aandacht voor het volgende: het totale bedrag dat nu jaarlijks in de programma's Armoede en Schulden wordt gestoken, dat is 100 miljoen. Hoeveel individuele schuldgevallen zijn er. De meeste mensen hebben een schuld van rond de 40.000 euro, zo hebben we kunnen vernemen. Die mensen allemaal in één keer op nul zetten, in de begeleiding houden en [onhoorbaar] voor het saneringskrediet en klaar is kees. We moeten leren omdenken. Er zijn mi te veel mensen die verdienen, letterlijk handen vol geld verdienen over de ruggen van mensen met schulden. We zien dat we nog steeds ten opzichte van het gemiddelde in Nederland, vier à vijf procent meer huishoudens hebben die moeten rondkomen van het sociaal minimum. Wordt het niet eens tijd om daar dan ook iets structureels te doen? Door voor die huishoudens die dit betreft iets extras doen, bijvoorbeeld gemeentelijke lastenverlichting structureren, en dan hebben we niet over die 20 huishoudens die we per jaar helemaal uitzien.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Tot zover was mijn eerste termijn, Voorzitter. Dank u wel. Dank u wel, mevrouw Laumann. Dan geef ik het woord aan het CDA.

Fractie CDA

Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, het CDA is blij met deze goede inhoudelijk evaluatie. Er zijn concrete indicatoren en de doelen zijn ondanks corona redelijk behaald. Ook is het positief dat de resultaten van de evaluatie al vertaald zijn in de aanpak voor de komende jaren. Wat te zien is in deze evaluatie is dat er veel aandacht is uit gegaan naar de pijler preventie en vroegsignalering met meer aanmeldingen als gevolg. Veel vragen zijn er gesteld en we hebben daarom ook geen aanvullingen meer. We zouden u wel willen vragen om te blijven kijken naar alternatieven voor de vorderingen sociaal-culturele activiteiten waarbij de duidelijke koppeling met VI gemaakt wordt.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Tot zover, Voorzitter.

Fractie VVD

Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de VVD. Dank u wel, Voorzitter. Armoede- en schuldenpreventie, het is erg belangrijk. De vroegsignalering zorgt voor minder financiële, maar ook zeker voor minder psychische problemen. Als de mensen daar eenmaal in zetten, dan hoe langer ze erin zitten, hoe moeilijker ze eruit komen. Van de andere kant is het zo: als die mensen op tijd bij vroegsignalering geholpen kunnen worden, dan hoeven we ook niet zoveel kwijtschelding te verlenen. Uiteindelijk is dat voor iedereen een goed, maar we gaan akkoord met de twee punten en zien graag

Fractie Burgerbelangen

de evaluaties naderhand weer tegemoet. Dank u wel, de heer Driessen. Dan geef ik het woord aan BurgerBelangen. Dank u wel, Voorzitter. We hebben een evaluatie gevraagd en we hebben een evaluatie gekregen, dus wat dat betreft zijn we zeer content met de voorliggende stukken en de bijbehorende presentaties die we net gekregen hebben. Dus dank daarvoor. Het enige aandachtspunt dat we hebben wat ik toch nog even kenbaar wil maken, is het feit dat niet alle cijfers meegenomen konden worden in de evaluatie, omdat de kredietbank niet al deze cijfers uit hun geautomatiseerde systemen kunnen halen. Onze voorkeur zou het hebben om voortaan vooraf te bekijken welke cijfers wel en welke niet uit geautomatiseerde systemen gehaald kan worden zodat je dan ook duidelijke indicatoren kan afspreken en niet aan het einde bij een evaluatie voor verrassingen komt te staan. Maar goed, dat als tip. Kortom, wij kunnen instemmen met de

getrokken conclusies en de op grond daarvan geformuleerde vervolgacties. Dank u wel. Dank u wel, mevrouw Heijltjes. Dan geef ik het wordt wederom aan wethouder Wiermans

H. Wiermans wethouder

die het vervolgens zelf gaat voorleggen. Ik zal een aantal vragen beantwoorden, maar de meeste inhoudelijke vragen zullen door Peter en Martijn beantwoord worden. Ik wil toch beginnen met het compliment dat mevrouw Laumann mij gegeven heeft, want dat ontroert mij toch en ik had toch wel moeite om een traantje daarbij te bedwingen. Dat eert mevrouw Laumann ook, want op het moment dat er kritiek geleverd moet worden, dan doet ze dat ook en ongezouten op momenten ook en het doet mij deugd dat we hier hebben kunnen aantonen dat we een evaluatie neerzetten die aan ieders uitgangspunten daarin voldoet. Wij zullen dat ook, laten we zeggen, als voorbeeld blijven gebruiken op andere terreinen waar we een zelfde soort systematiek van evaluatie kunnen gebruiken. Dus wat dat betreft, mevrouw Laumann, dank. De moeilijke vragen laat ik uiteraard door Peter en door Martijn beantwoorden. De cliëntenraad komt hier ook weer in zicht en daar is dezelfde gedragslijn die wij met de cliëntenraad altijd volgen en dat is dat we ook daar in gesprek gaan over die voorstellen en suggesties die ze daarin gedaan hebben en wij komen altijd met de cliëntenraad tot een oplossing, omdat wij ook altijd aangeven in de discussie hoe wij de totale context van een ander voorstellen moeten zien, hoe die kunnen verwerkt worden, et cetera. In de meeste gevallen kunnen we daar oplossingen voor vinden, en dat zal in dit geval met de goede suggesties en aanbevelingen die de cliëntenraad dan doet, zal dat uiteraard ook zijn. Ik wil ook nog iets zeggen over de benchmark. We hebben al kunnen constateren dat we zijn begonnen. Het is ook in deze materie een proces van lange adem, laat ik daar heel helder in zijn, maar in ieder geval, ik kan niemand beweren dat wij op het gebied van armoede en schulden landelijk een beetje achter de feiten aanhobbelen, want dat is nu in ieder geval een keer recht gezet met die benchmark die er door een onafhankelijke instantie is geproduceerd. Dat wil niet zeggen dat we moeten terugleunen en achteroverleunen, want er is nog heel veel werk te doen, en zoals mevrouw Laumann vaak aangeeft, er zijn nog heel veel mensen die in armoede en schulden ook binnen de gemeente Kerkrade leven en daar moeten we hard aan werken om die aantallen heel sterk terug te brengen en die mensen in een zo vroeg mogelijk stadium te helpen wat betreft hun situatie daarin. De merendeel van de fracties constateert dat we in ieder geval op de goede weg zijn, dat de indicatoren in de positieve richting duiden en dat zullen we dus ook blijven volhouden en dat zal ook in de volgende evaluatie over een jaar blijken. Ik denk dat ik hiermee de vragen die ik wil beantwoorden, heb gedaan en de overige zullen door Martijn en Peter beantwoord worden. Dank u wel, Voorzitter. Tijdens de stoelendans hier, mevrouw Laumann,

Fractie SP

u heeft het handje naar boven, is dat nou van belang? Ja, ik wou graag reageren op die opmerking van de wethouder, Voorzitter, van in het begin. Ik vind het heel erg dat we niet fysiek vergaderen als de wethouder tranen heeft gelaten, want ik kan hem geen zakdoekje aanbieden nu, maar ik vind het wel leuk. Dank u wel.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

We kunnen helaas niet inzoomen, anders had ik u dat gegund. We gaan nu wel verder met de beantwoording. Dank u wel, Voorzitter. Ik heb met name een aantal antwoorden op de vragen

P. Breed ambtenaar

die Lokaal Alternatief heeft gesteld, met name over de benchmark. Daarvan zien wij dat de ontwikkelingen binnen Kerkrade afgemeten worden tegen de ontwikkelingen in vergelijkbare gemeenten. We zien dat de benchmark van [onhoorbaar] ook nog een product is wat in ontwikkeling is. We hebben ook in september te horen gekregen dat wij weliswaar als Kerkrade de cijfers op tijd en ook volledig hadden ingevuld, wat een aantal andere gemeenten op dat moment nog druk bezig was om de noodzakelijke cijfers te verzamelen. Dus ook dit document zal in de toekomst vader qua, in ieder geval, betrouwbaarheid in waarde toenemen. Als het gaat om de hoge kosten bewindvoering, dat is een aandachtspunt wat mevrouw Bremen aanhaalt. Dat is ook in het beleid heel nadrukkelijk een prioriteit. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat mensen niet onnodig lang in de bewindvoering blijven zitten? Door te kijken naar de inzet van alternatieven. Dat alternatief is onder andere met de kredietbank Limburg een aantal jaar geleden uitgewerkt als het gaat om het toepassen van budgetbeheer maatwerk waarbij we in samenspraak met de bewindvoerder, want een aantal bewindvoerders hebben inmiddels een convenant gesloten om daar samen toch nadrukkelijk naar te kijken. Ook kunnen we onderzoeken in hoeverre een bewindvoering kan worden vervangen door een goedkoper product, zoals budgetbeheer maatwerk waarbij toch aan de achterkant, ook door de inzet van onder andere impuls als het gaat om het stuk maatschappelijke begeleiding toch naar de totale noodzakelijk begeleiding kan worden geboden die een cliënt in dat kader nodig heeft. Nogmaals, we zien ook dat het terugdringen van de kosten bewindvoering een weg van lange adem is. De cijfers landelijk zijn nog steeds op dat punt toch nog aan het

stijgen en we hopen in ieder geval de komende periode daar een einde aan te roepen, maar we weten dat daar nog een hele lange weg voor te gaan is. De benchmark ziet toe op de situatie in 2020. Op dat moment hadden wij inderdaad nog geen afspraken met de woningcorporaties, maar zoals ook door Martijn Schut al aangegeven is, vanaf 2021 met de wetswijziging zijn ook corporaties aangesloten bij de landelijke convenant vroegsignalering en ook de in Kerkrade werkzame corporaties zijn daar inmiddels bij aangesloten en leveren ook via de landelijke systemen die daarvoor in de lucht zijn gebracht de signalen over betalingsachterstanden bij de gemeente Kerkrade aan. Terecht haalt mevrouw Bremen aan dat sommige activiteiten in feite corona onafhankelijk zijn, zoals het opstellen en het toch versturen of een folder. Daarom moeten wij inderdaad onderkennen dat we inderdaad vanwege de drukke andere werkzaamheden die ook mede toch als gevolg van corona op ons pad zijn gekomen, dat een aantal zaken nog niet zijn opgepakt, zoals we dat graag hadden willen doen. Dat is ook heel druk met de cliëntenraad als zodanig besproken en het heeft ook voor 2022 absolute prioriteit om dat alsnog op te pakken. Hetzelfde geldt voor de training van de medewerkers, ook dat had in principe ook onder corona kunnen plaatsvinden. Alleen, wat we wel constateren is dat voor bepaalde trainingen juist weer die fysieke component, hoe lastig ook, wel heel belangrijk is. Zeker als we kijken naar de doelstelling die we ons hadden voorgenomen om te werken met de stress sensitieve werken, maar ook de omgekeerde toets, daar zitten bepaalde onderdelen in, daarvoor heb je echt een stuk klassikale aanwezigheid nodig en daarvan zien we gewoon, dat zeker in de beginfase corona dit heel lastig was om dat te organiseren. Dus we hebben dat, hoe pijnlijk ook, even in ieder geval gedurende de coronaperiode on hold moeten zetten. Ook van dat hebben we gezegd: "We willen dat in 2022, voor zover de situatie dat toelaat, met prioriteit gaan oppakken." U vraagt nog: "Vinden er op dit moment nog huisbezoeken plaats?" Misschien even een korte sfeerbeeld, we krijgen om en erbij per maand tussen de 170 en de 200 meldingen over betalingsachterstanden. Dat varieert van grote achterstanden, maar ook hele kleine, basale achterstanden. We hebben ook gezegd: "We willen graag alle signalen ontvangen om in ieder geval een goed beeld te houden." Natuurlijk, de hoge achterstanden en ook de signalen die wij vanuit meerdere leveranciers over één inwoner krijgen, zijn voor ons aanleiding om te kijken of we daar toch zo snel als mogelijk persoonlijk contact met die mensen kunnen leggen en dat gaat idealiter via huisbezoeken. We zien ook dat inderdaad met huisbezoeken een behoorlijke slagingskans heeft om mensen in ieder geval te bereiken en ook te overtuigen toch de hulp te aanvaarden die ze nodig hebben. Op dit moment is het zo dat natuurlijk vanwege de coronamaatregelen huisbezoeken wel kritischer worden beoordeeld, maar niet worden uitgesloten. Dus als we het echt nodig vinden op basis van de signalen die we ontvangen, worden nog steeds huisbezoeken ingepland, maar daarnaast proberen we toch met andere vormen van communicatie toch in contact te komen met de mensen. Dan zijn er nog een aantal vragen gesteld over de energiearmoede. De kranten hebben daar de afgelopen periode behoorlijk vol van gestaan. We zie ook inderdaad, dat een aantal kleinere leveranciers inmiddels faillissement hebben moeten aanvragen. We hebben ook met de afdeling sociale zaken gekeken. Er melden zich cliënten bijvoorbeeld met een uitkering bij de gemeente met de boodschap: "Luister, ik word nu geconfronteerd met een fors hogere energierekening." Die signalen worden bij ons heel kritisch gevolgd en we weten ook dat met name de grote energieleveranciers, die hebben ook al een signaal afgegeven dat ze pas per januari de tarieven echt gaan aanpassen en dan zal duidelijk zijn in hoeverre de beloofde energiecompensatie die het rijk heeft afgekondigd, een dempend effect gaat hebben. Dus ik denk dat dat een moment gaat worden waarbij we echt alert moeten zijn van: "Luister, er melden zich echt mensen die op dat moment worden geconfronteerd met fors toegenomen inzien lasten." Op dit moment hebben wij maar een beperkt aantal signalen. We houden ze kritisch bij. Er zouden ook voortaan mensen zo goed en zo kwaad als het kan worden begeleid daarin om later toch te kijken: zijn er andere vormen van energieleveranciers die wellicht meer tegemoet komen aan het huishoudbudget, maar we hebben zelfs met name nu aan het wapen op mogelijk de situatie die in januari kan gaan optreden als een groot aantal energieleveranciers als dan de tarieven gaat wijzigen. Dan de gemiddelde schulden, dat was voor ons ook even een verrassing. Ook dat is het beeld wat er over 2020 door het [onhoorbaar] als we [onhoorbaar] wordt geconstateerd. Maar goed, zoals wij in het begin van de presentatie toelichtten, hebben wij eind 2020 vorig jaar het uitvoeringsplan vastgesteld door uw raad en we zijn pas in 2021 daadwerkelijk van start kunnen gaan met de uitvoering van een groot aantal activiteiten. Dus wij hopen en wij verwachten ook dat over 2021, juist door de aanpak en de inzet op vroegsignalering, dat wij mensen in een vroeger stadium dan in het verleden weten te bereiken en ook weten te overtuigen om toch de hulp te aanvaarden die zij nodig hebben om hun schuld op te lossen. Als het gaat over de medewerkers van de kredietbank, waar zitten die? Zoals u weet, hebben wij deze zomer de GeldWijzerWinkel in het centrum geopend. Daar zitten niet alleen medewerkers van de gemeente, maar daar zitten juist ook medewerkers van de kredietbank, ook van impuls, ook van schuldhulpmaatjes, maar ook van de adviesraden in Kerkrade, de seniorenraad, de cliëntenraad heeft daar ook zitting, en we proberen juist met die GeldWijzerWinkel de drempel voor mensen om hulp te zoeken, om een antwoord te krijgen op hun vragen, verder te verlagen. Dus ja, de kredietbank zit nog steeds inderdaad, in dit geval in het Flexiforum

voor de daadwerkelijke schuldhulpverlening, maar juist om die vroegtijdige signalering samen op te pakken met ons, zijn de kredietbank, maar ook andere partijen nadrukkelijk aangesloten en werkzaam binnen de GeldWijzerWinkel. We zien dat dat de laatste periode vanaf de zomer toch wel langzaam aan populariteit, dat is misschien een verkeerd woord, maar in ieder geval aan bekendheid aan het toenemen is. Volgens mij heb ik daarmee de meeste vragen alsnog kunnen beantwoorden.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

We gaan even wisselen van stoel.

M. Schut externe

Ik heb op de achterste bank mee kunnen vinken en volgens mij zijn de meeste vragen beantwoord. Ik heb nog twee aanvullingen, denk ik. De eerste plaats over de energiekosten. Het is misschien wel goed om te weten. De vraag was onder andere: wat kan de gemeente doen om mensen met een laag inkomen daarin tegemoet te komen? Dat is uiteraard een beleidsvraag die ik niet moet beantwoorden als onderzoeker, maar het is wel goed om te weten dat er een landelijke regeling aankomt en die komt waarschijnlijk nog deze maand, dus in december. Het is nog november nu trouwens, hè, maar die komt echt de komende weken. Er is 150 miljoen landelijk voor vrijgemaakt. Daar krijgt Kerkrade dus een deel voor. We weten nog niet welke vorm dat gaat krijgen. Het kan zijn dat het gewoon een vorm van inkomensondersteuning is voor mensen met een laag inkomen. Het kan ook zijn dat het geld meer gaat in de vorm van energiebesparende maatregelen, het uitdelen van tochtstrips enzovoort. Daar wordt binnenkort meer bekend over. Een andere aanvulling is een kleine. BurgerBelangen merkte op dat het wel belangrijk is om voortaan vooral vooraf te bekijken welke cijfers we registreren. Dat was ook hier het uitgangspunt. We hebben destijds bij het opstellen van indicatoren ook gekeken welke registraties er zijn en we willen zoveel mogelijk voorkomen dat er nieuwe registraties moeten worden opgezet. Bij de cijfers van kredietbank Limburg zijn wij aangesloten bij de registratie die de brancheorganisatie MVVK hanteert. Het KBL kan die cijfers ook netjes aanleveren, alleen blijkt het heel lastig te zijn om die cijfers per gemeente uit te splitsen. Dus ze kunnen wel voor alle KBL-gemeenten dat leveren, maar per gemeente is dat blijkbaar lastig. Daarover is de gemeente nog in gesprek met de kredietbank Limburg.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dat is even mijn aanvulling. Ik kijk even rond. Zijn er nog vragen die onbeantwoord zijn gebleven vanuit de eerste ronde? Dan zie ik graag een handje. Lokaal Alternatief als eerste.

Fractie Lokaal Alternatief

Dank u wel, Voorzitter. Er is één vraag nog onbeantwoord, de andere zijn prima beantwoord. De vraag die openstaat is het bereik van de collectieve zorgverzekering, die blijft in Kerkrade in verhouding heel erg achter met vergelijkbare gemeentes. Er staat ook een uitleg bij dat dat komt omdat wij een hoge inkomensgrens van 150 procent hanteren, maar dat is een aanname. De vraag was: gaan we dat onderzoeken waardoor dat komt?

Fractie SP

Wordt er nog iets mee gedaan? Dank u wel voor uw verheldering. Mevrouw Laumann, SP. Dank u wel, Voorzitter. Ik kan het gemist hebben, maar ik heb vragen gesteld over de module [onhoorbaar]. Die 281 aanvragen, waarom zien we die niet terug in de grafiek en is er echt geen enkele crisissituatie geweest in 2020? Mevrouw Laumann, op de één of andere manier bent u vrij slecht te verstaan. In het begin vooral. Oké, ik begin opnieuw. Voorzitter, ik kan het gemist hebben, maar dan hoor ik dat ook graag. We hebben vragen gesteld over de module schuldhulpverlening op pagina zes. Er waren over 2020 281 aanvragen. Waarom zien we die niet terug in deze grafiek was een vraag? En pagina zeven, in die module, in 2020, klopt dat dat er geen enkele crisissituatie in Kerkrade is geweest? En dan hebben we nog de benchmark 2021, de evaluatiemodule pagina zes. De gemiddelde schuld is niet gedaald, maar fors gestegen. Is de doelstelling om lager te zijn dan in 2019 nog haalbaar of moet dat worden bijgestuurd? Daar hebben we nog geen antwoord op. Over dat het nog te vroeg is om iets te kunnen zeggen over de effecten terwijl we al twee jaar bezig zijn, was onze vraag: waarom is het twee jaar later nog steeds te vroeg om iets te kunnen zeggen?

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dat waren onze vragen. Dank u wel. Ik geef ze even door ter beantwoording. De heer Breed. Ik vraag even tussendoor iets anders. We zitten nou ongeveer op 21 uur 51. We hebben dadelijk nog een tweetal presentaties. Met uw goed vinden, zou ik het fijn vinden als we deze nog kunnen afhandelen. Als het akkoord is, want hiernaast zitten ook toch mensen. Kijk even rond en dan mag u daarover nadenken

P. Breed ambtenaar

voordat het dadelijk ten einde is met dit dat we dat even terugpakken. De heer Breed. Dank u wel, Voorzitter. De vraag van lokaal tarief van hoe het nou is met het bereik van de collectieve zorgverzekering is, dat is iets wat we zullen gaan onderzoeken. Wat maakt dat mensen, ondanks dat wij proberen het voor de doelgroep zo aantrekkelijk mogelijk te maken, zoals u weet, de collectieve zorgverzekering kent een volgens uitgebreider verzekeringspakket dan vergelijkbare zorgverzekering. Daar staat weliswaar een iets hogere premie tegenover, maar dat heeft ook automatisch inzicht dat meteen ook het eigen risico daarin is meeverzekerd. Dus mensen worden niet achteraf nog geconfronteerd met een extra eigen risico plus het feit dat het van de doelgroep, want de collectieve zorgverzekering is tot 150 procent van het minimumloon toegankelijk, maar tot 110 procent van de bijstandsnorm krijgen mensen daar ook van de gemeente de mogelijkheid om daar een vergoeding voor te ontvangen. We zien inderdaad dat het bereik van deze collectieve zorgverzekering haar fluctuaties onderhevig is. Laat ik het even zo stellen, want het zijn wisselende cijfers die we zien. Dus ook dat is iets wat wij in samenspraak met de zorgverzekeraar in kwestie nu aan het onderzoeken zijn om te kijken wat maakt dat mensen wel of niet gebruik willen maken van dit pakket. En wat maakt dat mensen wellicht toch vaak verzekerd blijven via de naam in Limburg sterk vertegenwoordigde partij voormalige ziekenfonds, het huidige CZ. Dat zijn allemaal beelden die wij toch proberen te onderzoeken om te kijken hoe we ervoor kunnen zorgen dat mensen dat pakket kiezen en wat het beste tegemoet komt aan hun behoeften. Wij proberen de mensen zoveel als mogelijk te bewegen naar de collectieve zorgverzekering. Dat zijn we nu aan het onderzoek en daar hopen we in de volgende evaluatie op terug te komen. Dan even misschien toch een antwoord op de vraag van de SP, mevrouw Laumann, hoe zit het nou met de doelstelling om de gemiddelde startschuld ten opzichte van het verleden, fors terug te dringen? Nou, zoals ik zojuist al toelichtte, de cijfers zoals ze ook in de evaluatie opgenomen zijn, zien toe op het jaar 2020. We zijn ook daadwerkelijk pas in 2021 echt kunnen gaan starten met de aanpak vroegsignalering. Dus wij hopen en wij verwachten dat het cijfer over 2021, als het gaat om de gemiddelde startschuld, dat is dus de schuld die mensen hebben op het moment dat ze zich echt daadwerkelijk voor schuldhulpverlening melden, dat die dan wel is gedaald. We hopen dat dat cijfer in een volgende evaluatie als zodanig lager zal zijn dan het cijfer in 2020. [onhoorbaar] in 2020 281 aanvragen waren en of er in 2020 geen crisissituatie is geweest? Dan moet ik even naar de heer Schut kijken of hij die vraag even kan beantwoorden.

M. Schut externe

Ja, ik heb even gecheckt. Dat gaat in ieder geval over de benchmark-rapportages. Dat gaat niet over mijn evaluatierapport en ik begreep dat er inderdaad een aantal cijfers rond schuldhulpverlening niet zijn opgenomen in de benchmark of niet goed zijn verwerkt in die benchmarking-rapportage. Dat weten wij zelf ook niet goed waarom dat het geval is, maar dat bespreken wij nog met de benchmark-organisatie. Dan is er nog de vraag van het bijstellen van de doelstelling rond die hoogte van die schuld. Ik denk niet dat het aan mij is om daar een antwoord op te geven overigens. Welke vraag was dat? De gemiddelde schuld waar mensen zich mee aanmelden. Sorry, dat was even een onderonsje, maar volgens mij concluderen we dat alle vragen nu beantwoord zijn.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dank u wel beide heren. Ik kijk rond. Is er behoefte aan een tweede ronde met betrekking tot vragen?

Fractie Ons Kerkrade

De heer Douma van Ons Kerkrade. Dank u wel, Voorzitter. Ik had gevraagd voor de gemiddelde schulden. Ik hoef dat antwoord trouwens niet nu te hebben. Ik snap dat dat niet à la minute even op de plank ligt. De SP vroeg dat ook al een keer en toen kregen we als antwoord: "We zijn pas in 2021 begonnen." Dat snap ik, maar dat verklaart nog altijd niet waarom we opeens van 39.900 gestegen zijn 48.500. Dat zal een reden hebben. Ik neem aan dat de wethouder zich ook achter de oren gekrabd heeft, waar komt dat vandaan? Is dat alleen maar omdat mensen echt op het laatste maand aan de bel trekken, en dat hebben ze dan in 2020 massaal gedaan. Dan is het gemiddelde gestegen, maar misschien dat de wethouder er dan schriftelijk eens op terug kan komen t.z.t.. In het verlengde, Voorzitter, van uw vraag net toen ze in beraadslaging waren, mijn voorstel is niet om verder te gaan dan tien uur. Ik weet niet hoe het met de rest zit, maar ik ben maar een mens. Ik heb veertien uur vandaag gewerkt. Om zeven uur gaat m'n wekker. Een gemiddeld mens heeft acht uur slaap nodig en de twee stukken, vooral stuk twaalf die opstaat vind ik dermate belangrijk om daar met een goed hoofd over te kunnen discussiëren en informatie tot je te nemen. Mijn voorstel is, ondanks dat ik het heel jammer vind voor de mensen die nou hebben moeten wachten, om het op een ander moment te doen.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

De heer Douma, ik ga u heel even onderbreken. U hoeft dat nou nog niet toe te lichten, het was alleen mijn idee van: denk er eens over een na. We gaan even verder met dit stuk. De wethouder heeft inmiddels toegezegd dat op de vraag die u nog gehad aan die mevrouw Laumann van de SP nog had, dat er schriftelijk een antwoord op gaat komen naar aanleiding van een eventueel nog te laten plaatsvinden van een onderzoek. Ik hoop dat dat antwoord akkoord is. Dan kijk ik toch rond, want uiteindelijk ligt het toch voor of het een bespreekstuk is of een akkoordstuk. Mag ik een handje zien als het een bespreekstuk moet gaan worden? Mevrouw Laumann, de SP is op dit moment de enigste partij die het als een bespreekstuk ziet.

Fractie SP

Wilt u het nog even toelichten voor de andere? We willen graag de antwoorden van de wethouder afwachten en toch ook nogmaals aandringen bij de wethouder, dat we nu niet weten welke adviezen van de cliëntenraad overgenomen gaan worden. Net zoals bij het vorige agendapunt waar de heer Douma en mijn collega gewag van maakten. Ik vind het toch een beetje summier om iets toe te stemmen en een ontwerpbesluit niet aangepast te krijgen als je niet weet waar je mee instemt. We weten toch niet welke adviezen u gaat overnemen van de cliëntenraad. Mevrouw Laumann, het is op dit moment een advies.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dus wat dat betreft, wijs ik u dat even door. Dus ik ga toch weer de andere partijen voorleggen wat uw mening is en dan hoor ik het graag. Als ik twee handjes zie van twee verschillende partijen weet ik wat ik ermee aan kan. Dan gaat het toch op dit moment als een akkoordstuk door. Dus dan houdt dit agendapunt nou op. Ik zet even de microfoon uit en dan gaan we naar het volgende agendapunt of c.q. even overleg. Dan kom ik nou even terug. We hebben nog een tweetal agendapunten voorliggen. Dat is één keer de evaluatie en borging aanpak laaggeletterdheid. Dat is een evaluatie, alsmede ook een evaluatie van Martin Buber. Hiernaast in de andere kamer zitten een aantal mensen al vanaf kwart voor zeven te wachten of zij wel of niet mogen spreken. Dus ik leg even in een rondje voor of het wel of niet wenselijk is door te gaan. Eén presentatie is maximaal een kwartiertje. Ik zie graag een handje als het wel mag doorgaan. Per fractie één persoon natuurlijk graag. Dames en heren, we hebben op dit moment een vijftal partijen die akkoord zijn met het verder gaan: CDA, VVD, BurgerBelangen, Lokaal Alternatief en de Ouderenpartij. Dus ik zou zeggen: neemt u even een kopje koffie. De heer Douma, u misschien even een kopje espresso en dan gaan we even wisselen en mevrouw Bremen, u steekt uw handje op. Ja, Voorzitter, want ik heb 'ja' gezegd, op voorwaarde dat het een presentatie is van een kwartier. Daar let ik op. Daar kunt u van verzekerd zijn, want ik vind het ook fijn om op tijd weer thuis te zijn, dus het wordt echt een presentatie van een kwartier. Even één minuut wisselen van ruimte, even tijd voor een kop koffie of een espresso.

11 Evaluatie en borging aanpak laaggeletterdheid

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Ik ga nog even bij jullie terugkomen. Wethouder Schlangen geeft net aan: bij de stukken van Martin Buber, daar zat al een presentatie bij. Iedereen heeft die al ontvangen. Wat dat betreft wil hij het stuk een heel stuk gaan inkorten. Hij wil laaggeletterdheid meer voorrang geven en dan kan ten opzichte van Martin Buber nog schriftelijke vragen gesteld worden en die kunnen beantwoord worden in januari. Dus dit willen we even gaan voorstellen. Dus met name laaggeletterdheid als belangrijkste punt en vragen stellen van Martin Buber kan kan gewoon naar aanleiding van de doorgezonden PowerPoint presentatie of de pdf en die worden beantwoord in januari.

Fractie Ons Kerkrade

Voorzitter, mag ik hier op reageren? Zegt u maar, de heer Douma. Ja, ik heb hier wel principieel even bezwaar over, omdat al vaker is afgesproken, u kent het pleidooi, ik ga het niet nog een keer herhalen. Ik ben ook maar een mens. Dan neemt de wethouder ook maar de verantwoordelijk als ik dadelijk van m'n stokje af ga. Ik heb veertien uur gewerkt. Ik moet morgen om zeven uur opstaan. Ik snap niet dat dit keer op keer telkens--. De heer Douma, we hebben het voorgelegd. We hebben een meerderheid om het door te laten gaan. Dat snap ik, prima. Dus het spijt me ten zeerste. De wethouder wil een stukje tegemoet komen, dat heb ik net gezegd. Dat snap ik. Hij wil de Martin Buber presentatie in elk geval weglaten en die vragen naar aanleiding daarvan die jullie al hebben gekregen met betrekking tot die presentatie, kunnen jullie schriftelijk stellen. Goed, maar dan zal ik uitloggen, Voorzitter. Dus dan ga ik mijn bedje opzoeken als u het niet erg vindt. Slaapwel, zou ik zeggen, de heer Douma. Gelukkig heeft u vervanging, dus het komt goed. De heer Jacobs neem dit over. Goed? Ja, dank u wel. Dag!

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

We gaan even beginnen, want anders zitten we dadelijk nog allemaal met de handjes naar boven. Ik zie allerlei handjes. Als we die nou weer allemaal gaan afhandelen, zit u zelf later. Mij maakt het niks uit. Moet ik de handjes nou nog afgaan, want die stonden er net niet. Oude handjes weg, of zijn dat allemaal nieuwe handjes nou. De heer Jacobs.

Fractie Ons Kerkrade

Ja, ik wil even reageren op het voorstel wat u doet. We geven aan dat we doorgaan. Ik heb daar ook principiële bezwaren tegen omdat het keer op keer terugkomt, maar goed, de meerderheid is gedwongen en nu wordt er een soort van koehandel gedaan over wij vinden Martin Buber een belangrijk onderwerp. Wat ik ook niet helemaal chique vindt, is dat we om zeven al wisten dat er externe mensen zaten, dat dat besluit hadden we om zeven uur moeten nemen, en dat vind ik nu geen argument. Ik vind het heel erg spijtig voor die mensen en zoals eerder gezegd, dit gedoe komt steeds weer terug en het doet gewoon geen recht aan de stukken die gaan komen. U kunt nog zoveel koffie, energiedrankjes en wat dan ook drinken, het doet gewoon geen recht meer aan wat er gaat komen,

Fractie SP

en dat vind ik heel erg jammer en dat wil ik wel even bij deze gezegd hebben. Voor kennisgeving aangenomen. Mevrouw Laumann, u heeft ook nog een handje. Ja, ik had hem al opgestoken na de heer Douma, maar ik wil me hier ook bij aansluiten. Ik vind dit echt te gek voor woorden. As je zo moeten onderhandelen om te vergaderen of niet, er zijn mensen die dat kunnen en mensen die dat niet kunnen. Ik ben er momenteel niet toe in staat. Dus het laatste agendapunt gaat ook naar huis ten spijt van alles met mijn collega en ik denk: dan moeten we de volgende keer toch van tevoren afspraken maken als hier mensen al van zeven uur zitten die nou nog niet aan de beurt zijn, dan moeten we echt andere afspraak

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

maken. Ik vind dit niet kunnen. Het is ook voor kennisgeving aangenomen. We gaan het volgende punt inleiden, want het gaat alleen maar van de tijd af op dit moment. We gaan de agendapunt elf: Evaluatie en borging aanpak laaggeletterdheid. Wethouder Schlangen is hier, er is ook een ondersteunend ambtenaar, de heer Job Brouwers en hij leidt dit nou verder in met een presentatie. Dank u wel allemaal. Mijn naam is Job Brouwers. Graag licht ik u kort de evaluatie en de borging aanpak laaggeletterdheid toe. Met het oog op de tijd zal ik mij uiteraard beperken tot de hoofdpunten. Waarom een aanpak tegen laaggeletterdheid? In Nederland hebben bij de 2,5 miljoen mensen moeite met lezen, schrijven en of rekenen. Helaas is Kerkrade één van de negatieve koplopers in Nederland waar ongeveer één op de vier inwoners, volwassen inwoners, laaggeletterd is. Dit leidt allereerst natuurlijk voor wat problemen en ongemak bij de laaggeletterden zelf. Uit onderzoek blijkt dat laaggeletterden meer moeite hebben met het vinden van werk, vaak afhankelijk zijn van uitkering, vaak in armoede leven, zich minder gezond voelen en meer gebruik maken van zorg. We zien ook dat het leidt tot maatschappelijke kosten. in 2018 heeft PwC onderzoek gedaan naar deze maatschappelijke kosten van laaggeletterdheid. Zij raamden deze om en erbij de 1,13 miljard. Deze bestonden enerzijds uit inkomensverlies voor de geletterden zelf, maar ook tot meer beroep op sociale zekerheid en hogere kosten van de gezondheidszorg. U heeft als raad in 2016 het beleidsplan laaggeletterdheid 2016-2021 vastgesteld met daarbij als belangrijkste visie:

Spreker Extern

taal is de sleutel tot de maatschappelijke participatie. Dat hebben we eerder deze avond ook bijvoorbeeld al gezien bij het beleidsplan inburgering. Taal komt natuurlijk op heel veel beleidsonderwerpen terug. Er zijn een drietal speerpunten vastgesteld: het oprichten van taalinfrastructuur, meer aandacht voor laaggeletterdheid en het richten op specifieke doelgroepen, in het bijzonder ook de werkzoekende. Om uitvoering te geven aan dit beleidsplan heeft u in het voorjaar 2017 ook het uitvoeringsplan vastgesteld. Hierin zijn concrete actiepunten opgenoemd. Ik ga in een vogelvlucht deze actiepunten met u doornemen, te beginnen met het vormen van een lokale kerngroep. Hier ziet u nog het logo van Arcus, dat is inmiddels het VISTA college, de bibliotheek, Impuls en wij als gemeente zitten in deze kerngroep waarin wij één keer in de zes weken onze activiteiten op elkaar afstemmen. We werken lokaal samen, maar ook in dat parkstad verband, en dat doen we onder de noemer van de bondgenootschap geletterdheid parkstad. Actie twee en drie hebben betrekking tot het taalhuis. Dat is gevestigd bij onze bibliotheek. Zij hebben een taalhuis professional aangenomen en wij hebben ons destijds de doelstelling gesteld om tenminste tien Taalhuis vrijwilligers op te leiden. Ik ben blij te vertellen dat het taalhuis vandaag de dag 25 Taalhuis vrijwilligers heeft die wekelijks met onze burgers aan de slag zijn om hen te helpen met het verbeteren van hun taal. Hier heeft u wat beeld bij deze activiteiten. Dat kan in groep, dat kan individueel. Dat gaat over taal, maar ook over digitale

vaardigheden, zeker anno 2021 belangrijke basis vaardigheden. Een andere actiepunt was het opzetten van structureel taalaanbod in de wijken. Het is niet alleen in een hut in het centrum, maar ook zeker in de wijken om laagdrempelig aanbod te creëren. VISTA college organiseert in het Westhoes, in het Catharinahoes en in het Socio Eygelshoven wekelijks taalgroepen. Dat is mede gebaseerd op een onderzoek van Kubus in 2016 naar laaggeletterdheid in de wijken, waar deze het meest voorkomt en op basis van die gegevens zijn destijds die locaties gekozen. Impuls organiseert ook nog in het [onhoorbaar] wekelijks een Nederlandse les. Aanbod is natuurlijk belangrijk, maar de doelgroep vinden is natuurlijk zeker zo belangrijk, dus we hebben uiteraard onze publiciteitscampagnes gehad en we hebben ook een producten boek wat bestemd is voor de professionals in het sociaal domein om hen te wijzen op het aanbod in Kerkrade en omgeving. Ten aanzien van het bereiken van de doelgroep is natuurlijk het vereenvoudigen van communicatie van belang. Dat was overheid duidelijk communiceren. Toen hebben we ook een werkgroep opgericht binnen onze gemeente die collega's wijst op het gebruik van duidelijke taal en hen daar ook tips en trucs voor geeft, om het zo maar even iets te zeggen, want makkelijk schrijven is soms best wel moeilijk en moeilijk schrijven is soms best wel makkelijk. We vervallen vaak, zeker als ambtenaar, nog wel eens in vaktaal. Dus het is alleen maar goed dat we er ons bewust van zijn dat we als overheid eenvoudig schrijven. Zo zijn we aan de slag gegaan met het herschrijven, het vereenvoudigen van brieven en ook de begroting van dit jaar is een voorbeeld van zo veel mogelijk in begrijpelijke taal. Inzet van de taalmeter heeft betrekking met name tot de doelgroep in de participatiewet. Voor de lezers van de stukken die hebben gezien dat die in de eerste jaren veelvuldig gebruikt zijn, in de jaren 2020 en 2021 als gevolg van de coronacrisis zit hier wel een duidelijke dip in. Dat heeft te maken dat fysieke contacten een stuk minder zijn geweest en we zijn dus nu ook bezig om te kijken hoe we de taalmeter weer in het nieuwe proces kunnen inrichten, want we zijn ook bezig om de zogenoemde klantreis voor de participatiewet te herinrichten. Uiteraard willen we onze professionals trainen in het herkennen en doorverwijzen in het kader van laaggeletterdheid. BoekStart is gericht op de jongste inwoners van onze gemeente. Daar ga ik even wat sneller over heen. Tot zover veel informele, non-formele activiteiten, zoals we dat noemen. Uiteraard hebben we ook ons formeel volwassenenonderwijs. Dat organiseer VISTA college in onze regio. Gemeente Heerlen beheert de regionale middel hiervoor en dit stemmen we uiteraard ook in regionale overleggen af. Ten slotte, de empowerment trainingen, daar zijn we dit jaar mee gestart. Dat richt zich op de doelgroep in eerste instantie vrouwen die in de bijstand zitten. Dat is gericht op in eerste instantie het ontwikkelen van zelfvertrouwen, te oriënteren op toekomstmogelijkheden en ook eerste stappen zetten in werk, vrijwilligerswerk en indien nodig scholing. Concluderend, beoogde acties en resultaten gerealiseerd, maar tegelijkertijd realiseren we ons [onhoorbaar] dat de opgave laaggeletterdheid - we zien trouwens dat de term laaggeletterdheid de laatste jaren verbreed is door de term basisvaardigheden. , dat heeft te maken met de digitale vaardigheden - dat die opgave onverminderd groot blijft en ook een structurele aanpak verdient. Ik ga u hier niet allemaal doorheen loodsen. De evaluatie heeft geleid tot actiepunten om de aanpak te borgen zodat we als het ondertekenen van samenwerkingsovereenkomsten, de activiteiten van het taalhuis, de taalgroepen in de wijk. Ik wil graag nog even punt acht kort toelichten. Dat doen we in parkstad verband. We hebben een subsidieaanvraag richting provincie gedaan om een regionale werkgevers aanpak te starten en punt tien gaat in op het meten van de activiteiten die wij doen. Hiervoor gaan wij de sociale inclusie meter inzetten. Die is ontwikkeld door de universiteit van Maastricht en Brussel, gericht op de impact van volwassenenonderwijs en die gaan we nou ook regionaal hiervoor inzetten. De actiepunten werken we uit in het jaarplan. Dit jaarplan sluit aan op het regionale plan Basisvaardigheden Zuid-Limburg 2020-2024, en goed om te vermelden is de eerste pijler, het voorkomen van taal- en rekenachterstand bij kinderen preventie, is dat u recent uiteraard de motie lezen. Hoe leuk is dat? Dat motiveert ons natuurlijk alleen maar om snel met deze motie aan de slag te gaan. Hier hebben ook al de eerste gesprekken met de bibliotheek daarover plaatsgevonden en samen met mijn collega onderwijs die over onderwijsachterstandenbeleid gaat, zijn we aan het kijken hoe we dingen slim kunnen aanpakken. Daarmee willen wij u graag begin 2022 informeren over de stand van zaken, over de leesconsulente op basisscholen. Goed om te vermelden is dat elk jaar een jaarverantwoording volgt over de gedane activiteiten en behaalde resultaten. Tenslotte, financiën, de aanpak werd tot nu toe gefinancierd uit incidentele middelen. De opgave verdient echter een structurele aanpak en dus ook structurele middelen, ons inziens. De activiteiten in 2022 kunnen we daar voortzetten op basis van de reeds gereserveerde middelen en voor 2023 en verder willen we een structureel budget opnemen in onze begroting. Voorlopig raden we dit op 85.000 euro, een definitief voorstel in de begroting 2023. Tot zover mijn presentatie, Voorzitter.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Ik hoop dat ik netjes binnen de tijd ben gebleven. U bent perfect binnen de tijd gebleven en ook nog duidelijk gearticuleerd ook nog, goed verstaanbaar. Dank u wel, de heer Job Brouwers. Als u nog twee keer op het pijltje naar links klikt, dan kunnen wij onze commissieleden zien. Als u nog een keer wil klikken. Nee, dan

krijgen we een beetje hulp van de griffier. Daar is iedereen weer en niemand in slaap gevallen, zie ik. Dus dat is goed gegaan, de heer Brouwers. Ik maak even een rondje van de eerste termijn en dan neem ik de hand van de heer Driessen en de heer Vinders ook.

Fractie PvdA Kerkrade

Dus die handjes kunnen even naar beneden. Ik begint bij de PvdA. Dank u wel, Voorzitter. Verschrikkelijk dat deze meneer zijn betoog zo snel moest houden. Dat krijg ik je natuurlijk door de omstandigheden. Ik wilde het volgende zeggen: het is een prachtig plan, het ziet er goed uit. Er gebeurt ontzettend veel, maar ook bij laaggeletterdheid kun je het verschil maken tussen kinderen en volwassenen, maar ik denk als je preventief wil zijn bij laaggeletterdheid, dan moet je beginnen bij de kinderen. En waar vind je kinderen? Die vind je op een prachtig instituut: op scholen. Die scholen, daar leest men. De vraag is alleen: hoeveel wordt er nog gelezen in het voortgezet onderwijs? Dat is een open vraag die ik gewoon even wil stellen, maar als ik lees wat nu gebeurt, de activiteiten voor de doelgroep nul tot vier jaar en de doelgroep vier tot twaalf jaar, dan krijg je biebbezoek-consultants op school, nationale voorleesdagen, kinderboekenweek, lees offensief. Dat is allemaal leuk, maar dat is niet structureel genoeg. Ik denk dat de inzet veel groter zou moeten zijn op scholen. Er zijn zoveel scholen die laaggeletterden afleveren. Als ik bijvoorbeeld denk aan hoeveel kinderen gebruik maken in Kerkrade van speciaal onderwijs en de basisschool voor speciaal onderwijs. Daar komen kinderen vanaf die zich in een vertraagd tempo ontwikkelen en die kinderen komen dan uiteindelijk op het voortgezet onderwijs en die lezen daar veel te weinig. Oud leerlingen die laaggeletterd zijn. Ik zou die naam overigens ook niet willen veranderen, want als je nou weer basisvaardigheden gaat zeggen, moeten we daar weer aan wennen. Hou die naam laaggeletterdheid. We weten wat we daarmee bedoelen. Dat zou ik ook zo laten. Ik kom zo veel kinderen tegen, volwassen mensen waarvan ik weet dat ze niet kunnen lezen en die schamen zich dood daarvoor. Die vinden dat verschrikkelijk. Die verbergen dat ook op een heel intelligente manier met allerlei middelen. Want hoe bereiken wij volwassenen die niet goed kunnen lezen? Kinderen kun je wel bereiken, die heb je geclusterd in een school. Daar moet het gebeuren, op de basisschool en het voortgezet onderwijs. En verder, alle complimenten voor alle inspanningen die er gebeuren om mensen zover te krijgen dat ze kunnen participeren in onze maatschappij, want jullie zeggen terecht: "Taal is de sleutel tot de maatschappelijke participatie." Dus complimenten voor het stuk, voor de aanpak, maar ik zou toch graag een verschuiving willen zien

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

naar scholen en voortgezet onderwijs. Dank u wel, de heer Vinders. Dan geef ik het word aan de heer Paas van de Ouderenpartij.

Fractie Ouderenpartij

Dank u wel, Voorzitter. Het was een snelle presentatie, maar goed met het oog op de tijd. Het belang is in ieder geval onderkennen van het voorkomen of verminderen van laaggeletterdheid. Dan zag ik in de evaluatie borging, daar staat waar die [onhoorbaar] bekeken in de leeftijdsgroep van 16 tot 65 jaar. Ongeveer 6.000 inwoners die laaggeletterd zijn. Dat komt neer op een percentage van 25 procent. En dan staat er dan in de regio verder in Limburg is dat 21,5 procent. Daar staat wel bij dat het over ouderen gaan, over mensen die ouder zijn dan 65. Dat kun je natuurlijk niet vergelijken, dat is 21,5 ten opzichte van 25, maar je hebt wel een andere leeftijdscategorie voor ogen. Ik moet u zeggen, er wordt veel gedaan, er wordt heel veel gedaan. Wat ik een beetje mis, en ik bedoel dat echt niet vervelend, wat we zien is allemaal theorie. We zien bijvoorbeeld in die evaluatie hoeveel mensen er hebben deelgenomen. In 2017, 40 mensen, 198, 188, enzovoorts maar wat ik nou zo graag zou willen zien, is hoe die mensen daar nou tegenaan kijken die hebben meegedaan. Wat is hun ervaring en kunnen wij uit die ervaring van die mensen, bijvoorbeeld die 40 die in 2017 mee gedaan hebben, kunnen wij daar iets leren wat we die andere voor die andere jaren mee kunnen geven? Wat heeft het die mensen opgeleverd? Dat is de belangrijkste. Zijn ze nu minder laaggeletterd? Hebben ze daardoor nu snel werken? Zijn ze nu eerder uit een uitkeringssituatie kunnen? Dat soort vragen,Voorzitter. Een beetje reflecteren wat het de deelnemers nou gebracht heeft. Dat zou ik wel eens graag willen weten en ik moet zeggen, ik ben ook enthousiast over alle acties die allemaal uitgezet worden. Helemaal prima en dat moeten we ook vooral blijven doen, maar het zou toch ook eens een mooi moment moeten zijn om eens te kijken: wat heeft dit nou allemaal die mensen gebracht? Worden die er beter van? Worden wij als gemeente in z'n totaliteit daar beter. Ik zou graag van de wethouder willen horen of die daar eens

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

iets over zou kunnen vertellen. Dank u wel.

Fractie Lokaal Alternatief

Dank u wel, de heer Paas. Dan geef ik het woord aan Lokaal Alternatief. Dank u wel, Voorzitter. De laatste opmerking van de heer Paas sluit perfect aan bij het evaluatiemodel op de eerste bladzijde bij de inleiding van een activiteit, naar een plan, naar een uitvoering en een check. Hoe is het overgekomen en zijn er meer momenten? Wat de heer Vinders zei, Ik kan me herinneren dat we op de vmbo school extra taal, leeslessen hadden afgesproken om de kinderen niet in dat gat te laten vallen, zodat ze hun vaardigheid bijhouden. Er wordt inderdaad veel opgepakt. Het is heel moeilijk om te doen. Er zijn ook heel veel wegen die naar het doel leiden, met alle respect voor wat er nu voorligt. Dat is heel goed. Misschien nog een aanvullende suggestie, want het zijn ook heel veel volwassenen die inderdaad niet of onvoldoende kunnen lezen en hoe traceer je die? Ik kan me herinneren dat er bij de WOZL wel pogingen ondernomen worden, maar misschien is het ook een manier om te denken aan de werkgevers als die merken, want hoe haal je de mensen eruit die onvoldoende kunnen lezen? Ze kunnen het inderdaad heel goed verbloemen. Dus dat zou een mogelijke weg kunnen zijn en maak gebruik inderdaad van wat de heer Paas zei van de ervaringen. De ervaringsdeskundigen kunnen je de beste tips geven wat wel en wat niet werkt en hoe je mensen erbij betrokken krijgt.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Voor de rest heel veel succes ermee.

Fractie Ons Kerkrade

Dank u. Dank u wel, mevrouw Bremen. Dan gaan we naar Ons Kerkrade.

Fractie SP

Dan gaan we verder naar de SP, want de espresso was niet goed, denk ik. We gaan naar de SP nou. Dank u wel, Voorzitter. Ik ben helaas van plek verhuisd, want mijn accu was letterlijk leeg. Evaluatieaanpak laaggeletterdheid, als we gaan evalueren over de afgelopen vijf jaar zijn er 770 kandidaten geweest waarvan taal of rekenkundige verbeteringen waarneembaar waren. Onze vraag is: als we in dit tempo doorgaan, wanneer zijn we dan van laaggeletterdheid af? Wat we ons afvragen is: hoe wordt laaggeletterdheid gemeten? Ik kan me voorstellen op een basisschool, als je daar een leestoets doet, dan dan kun je redelijk bekijken of iemand wel of niet goed lezen en of rekenen, maar hoe zit dat dan met die categorie die niet meer op school zit? Gaat de gemeente langs de deur met een kinderboekje en vraagt dan: "Kunt u dit even voorlezen zodat wij kunnen controleren of u laaggeletterd bent?" Ik zie namelijk een probleem: de gemeente Kerkrade doet hartstikke haar best om laaggeletterdheid tegen te gaan. Echter, hoe krijgen we die mensen uit huis? Hoe krijgen we die mensen naar die opleiding toe? Ik hoorde het al in andere betogen, mensen die laaggeletterd zijn, zijn niet dom. Dus ze weten heel goed hoe ze bepaalde dingen kunnen camoufleren. Al is het maar om te vragen: "Sorry, kunt u dit even voorlezen, want ik ben mijn bril vergeten?" Wat kan de gemeente Kerkrade concreet doen om daadwerkelijk in de praktijk en niet in theorie die laaggeletterd tegen te gaan. Voor zover, Voorzitter. Dank u wel. Dank u wel, de heer Ter Horst. Dan geef ik het woord aan het CDA.

Fractie CDA

Allereerst, bedankt voor de duidelijke presentatie. Wij hebben nog twee korte vragen. Het CDA is verheugd dat er vanaf 2023 structureel budget wordt vrijgemaakt van 50.000 euro om laaggeletterdheid aan te pakken. Onze vraag is waar dit bedrag op gebaseerd is en of er na 2023 een evaluatie plaatsvindt en over de hoogte van dit bedrag? De tweede vraag: de vooraf geformuleerde doelen van dit vorige plan zijn bereidt. Welke zaken zijn onvoldoende bereidt en wat zijn zorgpunten voor de toekomst? Tot zover, voorzitter.

Fractie VVD

Dank u wel, de heer Wiertz. Dan geef ik het woord aan de VVD, de heer Creusen. Dank u wel, Voorzitter. Wij sluiten ons aan. We zijn blij met het plan en vooral ook dat het natuurlijk een structureel karakter krijgt met een structurele subsidiëring, die financiering. Ik sluit me aan bij de vorige keer sprekers. Ze zeggen inderdaad terecht: "We missen natuurlijk wel een echt evaluatie, waarbij u dus wel kunt reflecteren op de effecten die je behaald hebt, en resultaten afgaande van de doelen die je vooraf hebt gesteld." Dat missen we nu nog een beetje, maar we hebben natuurlijk net gehoord in de presentatie dat er naar de toekomst toe in voorzien

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

wordt. Dus we sluiten ons aan. Het is een prima plan, dus we wachten verder af. Prima!

Fractie Burgerbelangen

Dank u wel de heer Creusen. Dan geef ik het woord aan BurgerBelangen. Ik denk mevrouw Snijders. Ja, dank u wel, Voorzitter. Ik wil eventjes inhaken op deze presentatie van die evaluatie borging laaggeletterdheid, dan wel voor de presentatie. Dan wil ik het even hebben, ik hoorde een aantal dingen zeggen, ik ben zelf links en rechts betrokken bij een aantal van die acties, zoals Taalcoach en Empower, en ik moet zeggen dat als ik kijk, als er wordt gezegd: "Het is veelal theoretisch wat er uitkomt." Dan moet ik zeggen dat het de deelnemers heel veel heeft gebracht. Er zijn zelfs deelnemers bij die heel graag verder willen gaan. Bovendien moet ik ook zeggen dat het plan niet alleen maar aan laaggeletterdheid is gelinkt, maar ook aan eenzaamheid. Mensen die in eenzaamheid zijn geraakt, komen daar ook weer in contact met andere mensen. Dus op zich kan ik er alleen maar achterstaan en kan ik alleen maar mijn complimenten uitspreken namens BurgerBelangen. Ook hier hebben we het over een proces van lange adem. Dit is niet iets wat je een jaar of twee jaar doet.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dan moet je vol blijven houden en wat mij betreft, vooral zo doorgaan. Dank u wel. Dank u wel, mevrouw Snijders. Dan geef ik het woord aan de wethouder en de wethouder gaat eventueel weer doorspelen naar de heer Brouwers.

J.H. Schlangen wethouder

Voorzitter, ik ben naar voren gekomen. Beste commissieleden, ik mag ook van achter naar voren schuiven de eerste keer vanavond. Mijn accu is nog redelijk vol, moet ik zeggen en ik ben blij dat ik uit de crisis ben op de vragen, op dat aanbod van laaggeletterdheid. Ik wil er wat anders van noemen, want we zijn in 2016 gestart in een situatie waar ik zelf van dacht en waarvan anderen dachten: waar gaat dat naartoe met onze achterstanden op dat gebied? Ik wil ook graag spreken over minder geletterdheid. Wanneer is iemand laaggeletterd, vraagt de SP. Dat is natuurlijk heel verschillend en divers. Je kunt minder geletterd, meer of minder geletterd zijn en u kunt ook uw basisvaardigheden [onhoorbaar] duidt. Dat heeft met het gebruik van tablets, van iPhones, iPads en noem maar op, om dingen aan te vragen. Ook daar moet je vaardig in worden en dat pakken we op. De heer Vinders begint te zeggen: "We moeten vanaf de scholen beginnen." Ja, het is ook een taak van scholen om kinderen lezen en schrijven bij te brengen en ook rekenen is taal. Dat stappen we al allemaal, maar we stimuleren natuurlijk wel op die scholen, met goede bibliotheken, met de leesconsulent. Vragen die gesteld zijn via de motie, om daar de zaak over stimuleren naar samen op te trekken. We kijken ook dan of er een kinderopvang situatie is, waar ook al aandacht besteed wordt daaraan, waar ook vroeger niet zozeer naar gekeken werd, dat daar de medewerkers ook meer geschoold zijn, de pedagogische medewerkers. Ook om op taalniveau die kinderen de juiste taal bij te brengen al op die leeftijd alvorens ze naar de basisschool gaan. Daarbij hebben we ook nog de inzet van bepaalde startklassen. Startklassen zijn bedoeld om kinderen die in de overgang zitten naar de basisschool, om die op te vijzelen, een kansen geven dat ze kunnen blijven aansluiten en dan misschien niet bij een basisschool sociaal onderwijs terecht kunnen, BSO. Dat proberen we ook te voorkomen daarmee. Lezen op het VO, daar zeggen we [onhoorbaar] over. De vmbo-school, daar moet nog doorgelezen worden en trouwens in algemene zinnen in het voortgezet onderwijs, want we merken dat daar inderdaad lezen altijd terug bleef. We hebben op de vmbo natuurlijk ook inzet van de bibliotheek in Kerkrade waar die ook een programma draaien om dat te blijven bevorderen, en er ook goede boeken zijn voor hun uitleners. Daar zijn we mee bezig en daar zullen we binnenkort een keer over de voortgang rapporteren hoe dat uitgepakt heeft. Hoe kunnen we volwassenen traceren en hoe gaan we de mensen vinden en bereid zijn om mee te doen aan cursussen en aan activiteiten? Dat is een hele moeilijke zet geweest in het begin. Mensen schamen zich vaak daarvoor, ze kunnen het goed verbloemen, wat u net aangeeft om het niet te laten merken vooral, maar wij hebben ook loketten van deze wereld waar mensen zich moeten melden voor een aanvraag, voor een uitkering of voor wat voorziening of een [onhoorbaar]. Daar kunnen we ook gewoon zien door de medewerkers van onze scholen in de kundigheid kunnen zien: ik merk dat die mensen misschien minder geletterd zijn. Ze zijn een beetje angstig of bang om een formulier in te vullen, hebben de bril niet bij zich, dit soort dingen worden dan genoemd en we kijken er goed naar. Bovendien, vroeger was het zo dat volwasseneneducatie in Heerlen gedaan werd door Arcus met name, op twee plekken in Kerkrade. Nu zitten we in bijna alle wijken met taalcursussen aanbod en ook inloopgroepen. We komen op de soepmomenten, we hebben de praatgroepen van deze wereld en daar kunnen we ook veel opsporen en zien wat er aan de hand is en het vertrouwen van mensen kweken waardoor ze op andere dingen willen aansluiten. Ik noem een programma wat we in Kerkrade-West gedraaid hebben in de Westhoes: De Letterliefde. Dat is een programma waar mensen gewoon op de soep komen en we hebben dan geen normale vermicelli in de soep, maar lettervermicelli. Daar begint het mee, dus wat dat betreft is het dan de drempel om te komen tot, ja, wat zijn dat voor letters? Dan gaan we daar naar kijken we gaan ook met de ambtenaar er naartoe. Ik ben er zelf ook af en toe aangesloten om met de mensen in gesprek

te komen wat ze ervan vinden om een keer toch aan die cursus deel te nemen. In de HuB centraal gebeurt er heel veel. Dat heeft mevrouw Snijders al aangegeven. Er zijn heel veel mensen, ook vrijwilligers, in de HuB die opgeleid zijn door een taalconsulent, taalcoach, en daar kun je groepsactiviteiten mee doen. We hebben het nationaal dictee wat daar gehouden wordt. Al dat soort acties in de praktijk, waar mensen aansluiten en leuk vinden en gezellig vinden bij een kopje koffie, een stukje vlaai, daar begint het mee om te blijven komen en dan heb je ze ook gepocht om die cursus mee te doen. De mensen die concreter blijven doorgaan, wat gezegd is, zijn de mensen die ook een mentor krijgen, een eigen taalcoach krijgen en als je dan gaat evalueren wat het heeft opgeleverd, dan moet je een keer meegaan naar zo'n momenten waar ik dan verhalen hoor, ook van oudere mensen. Ook die zijn belangrijk, want de opa's en oma's van deze wereld die meer geletterd raken is een voordel voor de kinderen. Die kunnen gewoon voorlezen aan hun kleinkinderen. Dat is een heel mooie effect daarin. Er zijn één mevrouw tegen mij: "Wethouder, ik ben 66 jaar. Ik heb nog nooit 's morgens de post, die in de bus kwam, in handen gekregen. Dat deed mijn man altijd, want ik kon toch niet goed lezen en duiden." "Dus [onhoorbaar]", zei die man. Maar nu zegt ze: "Je krijgt de post, Johan. Ik maak de post nou open. Ik kan ze nou wel begrijpen en lezen." Dat heeft twee jaar geduurd, dus die mevrouw heeft effect gehad. Er zijn andere verhalen ook die binnenkomen, ze blijven het gewoon leuk vinden, ze voelen zich gewoon meer in kracht gezet en krijgen meer zelfvertrouwen. Dat zijn de praktijken, daar heb ik geen cijfers van, maar ieder mens is uniek en dat moet je ook zien en voelen. Dat moet je ervaren en we kunnen een keer die ervaringsdeskundigheid van mensen die dat zouden durven en willen in de commissie laten uitspreken aan de politiek en zeggen wat hun ervaringen waren. Dat hebben we ooit een keer jaren geleden gedaan. Dat kunnen we in herhaling nog een keer doen, om dat in te duiden. Wanneer zijn we er van af? We komen er nog niet van af voorlopig. Dat is een weg van lange adem. Het zal een proces moeten zijn. We hebben een pilot gedraaid met een verlenging van één keer. Ik denk dat het een proces moet worden dat we gewoon door moeten pakken, omdat de komende tien jaar, zoals we bij VI ook zeggen, gezond en vitaliteit, leef in beweging ook moeten doorpakken om die stappen te maken naar een minder geletterdheid in Kerkrade. Dus dat we percentueel ook die afstanden kunnen nemen. Misschien dat Job nog wat vragen genoteerd heeft, Voorzitter, en dan kan hij aanvullen en dan hoor ik wel van de commissie of er nog meer vragen zijn. Dank u wel, Voorzitter. Waar nodig wil ik in vogelvlucht de wethouder dan nog even aanvullen. PvdA had inderdaad een terechte opmerking dat jongeren steeds minder lezen en ook wat ze lezen, veel vluchtiger is, met name natuurlijk via een telefoontje. Het zijn niet de boeken van in het verleden,

Spreker Extern

dus ik ben echt blij met de motie die u als raad ook heeft aangenomen om te kijken hoe we structureel bij de opvang, bij scholen, bij voortgezet onderwijs, het lees plezier kunnen bevorderen, zodat de jeugd weer meer gaat lezen, want voorkomen is beter dan genezen. De Ouderenpartij vroeg: hoe kunnen we dan beter inzicht krijgen in de resultaten? Zoals gezegd, we willen vanaf nu aan de slag met die monitor sociale inclusie. Dus daar gaan we veel meer kijken naar een nulmeting en ook een eindmeting van wat heeft het nou de deelnemer daadwerkelijk opgeleverd op de participatieladder? Lokaal Alternatief vroeg: hoe gaan we de volwassen laaggeletterden vinden? Enerzijds is dat dus: binnen de participatiewet wordt de taalmeter ingezet, dus zodoende proberen we die doelgroep te bereiken, althans de doelgroep te vinden, te herkennen en ook door te verwijzen. Anderzijds, wat u ook terecht aangaf zijn we nou bezig met een werkgeversaanpak in regionaal verband om te kijken hoe we zeker met grote regionale partijen kunnen kijken wat we binnen bedrijven kunnen betekenen en realiseren. SP vroeg volgens mij ook naar het meten, zoals gezegd die taalmeter zetten we daarvoor in. Die is ook ontwikkeld door stichting lezen en schrijven. Hoe bereiken we de doelgroepen? Nou ja, dat is ook deels door zo laagdrempelig mogelijk aanbod te creëren. Dus daarom gaan we juist echt de wijken in. Daarin zijn we als gemeente Kerkrade best wel bijzonder om echt VISTA in de wijken neer te zetten, om toch kwalitatief aanbod zo dicht mogelijk bij de brug te organiseren. Het CDA vroeg nog naar waar dat budget van 85.000 euro op gebaseerd is. Dat is gebaseerd op basis van de huidige activiteiten. De onderbouwing daarvoor volgt, zoals gezegd, in de begroting 2023. Tenslotte zou ik graag nog willen toevoegen dat verhalen inderdaad vaak meer vertellen dan enkel cijfers. Dus ik ben het eens met mevrouw Snijders om te kijken hoe we de verhalen van bijvoorbeeld deelnemers van de empowerment trainingen ook richting u een plek kunnen geven.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dat nog toevoegend, Voorzitter. Dank u wel, de heer Brouwers. Ik kijk even op m'n scherm rond. Zijn er nog vragen die niet zijn beantwoord? Dan zie ik graag een handje. Ik zie op dit moment geen handjes meer. Is er nog behoefte aan een tweede ronde, dan zie ik graag een handje. Ik zie geen handjes verschijnen. Ik ga er vanuit dat de presentatie helder genoeg was en uw antwoorden zijn verkregen. Dan dank ik wethouder Schlangen en de heer Job Brouwers voor hun doorzettingsvermogen en volhardheid om het toch met hart en

passie te geven. De heer Vinders, u komt nog met een handje! Wat ik heel jammer vind, Voorzitter, is dat iemand

Fractie PvdA Kerkrade

een prachtige presentatie voorbereid en het dan zo snel moet doen en dat wij zo gehaast moeten reageren. Ik voel me daar heel onprettig bij. Dus we gaan wel door, maar het verdiend niet--. De heer Vinders, volgens mij zit niemand u achter de veren dat u sneller moet reageren.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Ik zit hier met dood gemak en u mag vragen stellen.

Fractie PvdA Kerkrade

Daar bent u vrij in. Dat begrijp ik, maar u hebt toch zelf gewezen op het feit dat de presentatie heel snel moest gebeuren.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Nee, wacht even, ik ga u even weer spreken. De presentatie wordt altijd, daar is zelf voor gekozen, 15 minuten. De heer Brouwers heeft het sneller ingekort. Dat is een eigen keuze geweest, dat is hem niet opgelegd geworden. Van tevoren is in de commissie gevraagd geworden: "Wie wil doorgaan en wie wil niet doorgaan." Dat is ook een democratisch besluit, dus ik neem het als kennisgeving aan.

Fractie CDA

Punt. Mevrouw Van Leeuwenstein, u heeft nog iets? Ja, heel graag, het is wel een procesopmerking. Zou er wel, nog even los van de lengte van de agenda, voortaan gekeken kunnen worden dat daar waar extern of presentaties gehouden worden, dat die aan de voorkant op de agenda staan, zodat mensen ook niet oeverloos hoeven

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

te wachten en [onhoorbaar]. Dat zal misschien [onhoorbaar]. Mevrouw Van Leeuwenstein, dat mag helaas niet. De agenda wordt voorgelegd in het presidium en dat wordt er gewoon besproken en u kunt mij daar wel over aanspreken nou, maar dat wordt besproken in het presidium. Ik zal het nog een keer doorgeven, maar dat is een keuze en afweging. De ontwerpbesluiten moeten als eerste, want dat is altijd van belang. Dit zijn twee presentaties. U heeft de presentatie vooraf gestuurd gekregen, dus u kunt er een blik overheen gooien en eerlijk gezegd, 22 uur 41 valt nog wel mee, hoor. Ik denk dat ik de heren hier dank zeg. U bent dadelijk op tijd nog voor op één aan te sluiten, want dat kan toch op Nederland één en ik ga verder naar de volgende agendapunten, want we zijn nog niet ten einde.

12 Update Het Martin Buber

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

We gaan nog even naar de rest. De behandeld brief, update Martin Buber, daar kunt u dus schriftelijk vragen

13 Lijst van toezeggingen

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

over stellen richting de wethouder en daar krijgt u ook antwoord over. Dan gaan we naar agendapunt nummer dertien: De lijstvan toezeggingen. Zijn er nog op- of aanmerkingen over de lijst van toezeggingen? Dan zie ik graag een handje.

14 Rondvraag

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Ik zie geen handjes verschijnen. Zijn er nog mensen die een vraag willen stellen in de rondvraag? Dan zie ik graag een handje.

15 Sluiting

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dan rest mij u toch vanavond om 22 uur 42 een fijne avond nog te wensen. De vergadering is gesloten. Pak even nog een glaasje water en ga daarna lekker onder de wol en we zien ons de volgende keer weer.